

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

**Analýza hospodaření podniku v závislosti na vývoji
ekonomického cyklu**

**An analysis of economic results of a company, depending on
the evolution of the economic cycle**

Marija Protasova

Cheb 2016

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta ekonomická
Akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Marija PROTASOVA**
Osobní číslo: **K13B0512P**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Podniková ekonomika a management**
Název tématu: **Analýza hospodaření podniku v závislosti na vývoji ekonomického cyklu**
Zadávající katedra: **Katedra podnikové ekonomiky a managementu**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Charakterizujte vybraný podnik od jeho založení do současnosti a uveďte výsledky jeho hospodaření v posledních letech.
2. Specifikujte případné dopady ekonomického cyklu na vybraný podnik.
3. Zpracujte finanční analýzu podniku a vyhodnoťte jeho finanční zdraví.
4. Analyzujte a zkoumejte možný vývoj ekonomiky vybraného podniku do budoucnosti s využitím vhodných metod.
5. Vyhodnoťte provedené analýzy a možné prognózy vývoje do budoucna.
6. Navrhněte případná zlepšení.

Rozsah grafických prací:

Rozsah kvalifikační práce: **40 - 60 stran**

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

- **BLAHA, Zdeněk Sid, JINDŘICHOVÁ, Irena.** *Jak posoudit finanční zdraví firmy.* Praha: Management Press, 2006. ISBN 80-7261-145-3.
- **SYNEK, Miloslav, KISLINGEROVÁ, Eva a kol.** *Podniková ekonomika. 5. přepracované a doplněné vydání.* Praha: C. H. Beck, 2010. ISBN 978-80-7400-336-3.
- **SYNEK, Miloslav, KOPKÁNĚ, Heřman, KUBÁLKOVÁ, Markéta.** *Manažerské výpočty a ekonomická analýza.* Praha: C. H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-154-3.
- **VALACH, Josef a kol.** *Finanční řízení podniku. 2. rozšířené vydání.* Praha: Ekopress, 1999. ISBN 80-86119-21-1.

Vedoucí bakalářské práce:

Dr. Ing. Jiří Hofman

Katedra podnikové ekonomiky a managementu

Datum zadání bakalářské práce: **23. října 2015**

Termín odevzdání bakalářské práce: **25. dubna 2016**

Doc. Dr. Ing. Miroslav Plevný
děkan

L.S.

Doc. Dr. Ing. Miroslav Plevný
vedoucí katedry

V Chebu dne 23. října 2015

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Analýza hospodaření podniku v závislosti na vývoji ekonomického cyklu“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího bakalářské práce
Dr. Ing. Jiřího Hofmana za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Cheb dne 25. 04. 2016

.....

podpis autora

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala panu Dr. Ing. Jiřímu Hofmanovi za odborný dohled nad vypracováním bakalářské práce. Ráda bych také poděkovala panu Pawlu Górskimu, technikovi společnosti KRAK-CHEM Sp. z o. o., za spolupráci a ochotu při poskytování informací a materiálů pro vypracování dané práce.

Obsah

Úvod.....	7
1 Charakteristika KRAK-CHEM Sp. z o. o.	9
1.1 Zřizovatel	9
1.2 Organizační složka	9
1.2.1 Historie.....	10
1.2.2 Organizační struktura a kapitálová účast	10
1.2.3 Zaměstnanci	10
1.2.4 Výsledky hospodaření.....	11
1.3 Stavebnictví – specifická ekonomika.....	12
2 Ekonomický cyklus	14
2.1 Typy hospodářského cyklu	15
2.1.1 Monetární cykly	15
2.1.2 Reálné cykly	17
2.1.3 Teorie hospodářských cyklů	18
2.2 Vývoj stavebnictví	18
2.3 Možné dopady na podnik	19
3 Finanční analýza.....	21
3.1 Zdroje informací pro finanční analýzu.....	22
3.1.1 Rozvaha	22
3.1.2 Výkaz zisku a ztrát.....	22
3.1.3 Příloha k účetní závěrce	22
3.2 Uživatele finanční analýzy	23
3.3 Analýza absolutními ukazateli	23
3.3.1 Horizontální rozbor.....	24
3.3.2 Vertikální rozbor.....	26

3.4	Analýza poměrových ukazatelů	29
3.4.1	Ukazatele likvidity	29
3.4.2	Ukazatele aktivity	32
3.4.3	Ukazatele zadluženosti	36
3.4.4	Ukazatele ziskovosti/rentability.....	39
3.5	Analýza rozdílových ukazatelů	43
3.5.1	Čistý pracovní kapitál	43
3.6	Finanční zdraví podniku.....	44
3.6.1	Du Pont diagram	45
4	Analýzy k určení ekonomického vývoje podniku	48
4.1	Bankrotní modely	48
4.1.1	Altmanův model	48
4.1.2	Index důvěryhodnosti	49
4.2	Bonitní modely	51
4.2.1	Kralickův rychlý test (quick test).....	51
5	Shrnutí a návrhy na případná zlepšení.....	54
	Závěr	57
	Seznam obrázků.....	58
	Seznam tabulek	60
	Seznam použitých zkratk	61
	Seznam použité literatury	62
	Seznam příloh	64
	Přílohy.....	65

Úvod

Během posledních deseti let jsme byli svědky mnoha polemizování a diskuzí na téma ekonomická krize ve světě i v České republice. Rozebíral se jak ekonomický úpadek, tak i následný růst. Právě to jsou důvody, proč jsme se rozhodli provést analýzu financí vybraného podniku a jeho ekonomického postavení ovlivněného ekonomickými cykly.

Podnik jsme vybrali ze stavebního odvětví, které, dle našeho názoru, bylo také z velké míry ovlivněno hospodářskými cykly. Podnik je organizační složkou zahraniční společnosti. Jedná se o KRAK-CHEM Sp. z o. o.

Jak jsme již naznačili, cílem bakalářské práce s názvem „Analýza hospodaření podniku v závislosti na vývoji ekonomického cyklu“ je provést finanční analýzu podniku, zhodnotit jeho finanční zdraví za sledované období a za pomoci analytických metod se pokusit o předpovědění finančního postavení do budoucna.

První kapitola bude představovat profil společnosti KRAK-CHEM Sp. z o. o. – organizační složky. Z kapitoly, mimo základních informací o společnosti, se bude možné dozvědět o tom, jak se firma v průběhu let vyvíjela, například o změnách v počtu českých zaměstnanců a vývoji hospodářských výsledků podniku od jeho založení. V poslední části kapitoly více přiblížíme obor stavebnictví, abychom se mohli lépe orientovat v dané sféře.

Druhá kapitola se bude zabývat hospodářskými cykly. Rozebereme, co jsou hospodářské cykly. Pokusíme se přiblížit panující názory o původu cyklů. Podíváme se také na vývoj stavebnictví. Jaké čísla vykazoval obor po skončení stavebního boomeru, tedy od roku 2008. V poslední z podkapitol se budeme zajímat o to, jaké měly cykly dopady na hospodářský vývoj podniku.

Ve třetí kapitole již dojde na finanční analýzu. Zpočátku se budeme zabývat všeobecnou teorií na dané téma. Odpovíme si na otázky například: co je finanční analýza, z jakých zdrojů čerpáme informace k finanční analýze, kdo je jejím příjemcem, a jaké důvody vedou uživatele analýzy k jejímu zkoumání. V druhé části kapitoly si přiblížíme existující metody finanční analýzy. Popíšeme, co představují a následně jejich pomocí provedeme analýzu vybraného podniku. Analýzu provedeme pomocí absolutních a poměrových ukazatelů. Data budeme čerpat z období okolo ekonomické krize, s níž mají přímou souvislost hospodářské cykly. Jedná se o roky 2007 – 2012. Novější

informace, z let 2013 a 2014, nepoužijeme z důvodu jejich nedostačující vypovídající hodnoty. V poslední části kapitoly se budeme zabývat analýzou finančního zdraví podniku. Pro zmíněnou analýzu použijeme známý Du Pont diagram, který rozebereme pro všechny sledované roky.

Ve Čtvrté kapitole se budeme zajímat o metody určené k předpovězení finanční situace podniku do budoucna. Použijeme bonitní a bankrotní modely. Poslední dvě kapitoly práce se budou věnovány shrnutí poznatků, doporučením pro podnik a závěru.

1 Charakteristika KRAK-CHEM Sp. z o. o.

Společnost KRAK-CHEM Sp. z o. o. – organizační složka je odštěpný závod stejnojmenné zahraniční právnické osoby KRAK-CHEM Sp. z o. o.

1.1 Zřizovatel

Právnická osoba KRAK-CHEM Sp. z o. o. vznikla v Polsku v roce 2003. Jedná se o stavební firmu, která se zabývá projekty tzv. „na klíč“. Mezi tyto projekty patří například obytné domy, hotely, administrativní, veřejné a sportovní budovy. Společnost se také zabývá rekonstrukcemi historických komplexů. Mezi jejich úspěchy můžeme zařadit například Galerii v Krakově či Krakovskou Operu.

Zakladatelem společnosti je Tadeusz Zajac, který je v současné době prezidentem podniku. Viceprezidentem je Leslaw Monański.

Základní kapitál společnosti činí 1500500 PLN. V přepočtu na české koruny podle ČNB k 18. 03. 2016 se jedná o 9517671,50 Kč (Česká národní banka 18. 03. 2016)

1.2 Organizační složka

KRAK-CHEM Sp. z o. o. - organizační složka vznikla ve stejné době jako i její zřizovatel. Firma KRAK-CHEM Sp. z o. o. se zpočátku zaměřila na Českou republiku, kde zřídila právě onu organizační složku, která se dodnes zabývá rekonstrukcí a modernizací léčebných či hotelových komplexů.

Zápis do obchodního rejstříku proběhl 27. 10. 2003.

IČO společnosti je 263 63 151

Právní forma - odštěpný závod zahraniční právnické osoby.

Předmětem podnikání se na webovém portále justice.cz uvádí:

- „provádění staveb, jejich změn a odstraňování,
- inženýrská činnost v investiční výstavbě,
- velkoobchod,
- realitní činnost.“ (Justice 18. 03. 2016)

1.2.1 Historie

Vedoucím organizační složky byl ode dne zapsání do obchodního rejstříku do 28. ledna 2004 pán JUDr. Václav Bartoš. Od ledna 2004 se vedoucím organizační složky stal pan Leslaw Komański.

Sídlo společnosti bylo od počátku vzniku přestěhováno jedenkrát. Do 30. ledna 2007 sídlem společnosti byly Karlovy Vary, Kolmá 161/29, PSČ 36001. Od roku 2007 po současnost sídlem společnosti jsou Otovice u Karlových Varu, K Panelárně 140, PSČ 36232.

Od vzniku společnost rozšířila svůj předmět podnikání o velkoobchod, realitní činnost a inženýrskou činnost.

1.2.2 Organizační struktura a kapitálová účast

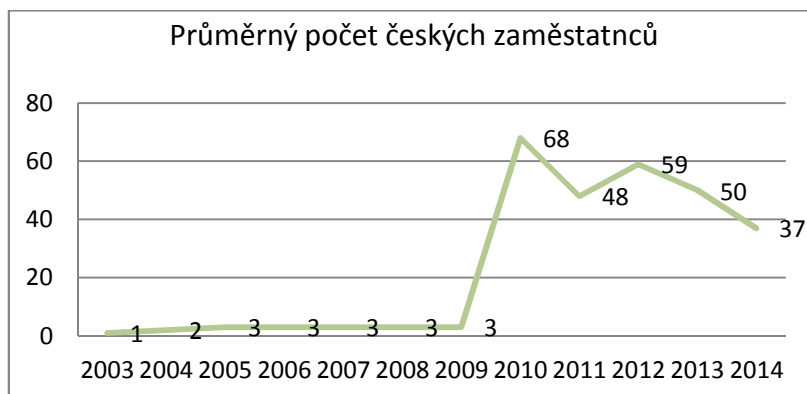
Podle výroční zprávy společnosti (2014) se na kapitálu podílejí tři společníci. Jedná se o Tadeusze Zajace s podílem 36,66 %, Leslaw Komańskiho se stejným podílem jako pán Zajac. Třetím společníkem je Piotr Sternal. Jeho podíl je nejmenší 26,68 %.

Pro bližší představu o tom, jaké postavení zaujímá KRAK-CHEM Sp. z o. o. - organizační složka, použijeme organizační strukturu společnosti, viz příloha 1. Toto vyobrazení struktury jsme převzali z výroční zprávy společnosti. Jak můžeme vidět, podnik je na stejné pozici jako jeho mateřská společnost. Hlavou struktury je valná hromada. Hlavní představitel ve společnosti je její vedoucí, který má na starosti jak ekonomický, tak i výrobní úsek.

1.2.3 Zaměstnanci

Jak již bylo uvedeno výše, společnost je zahraničního původu, proto se dá předpokládat, že i své řídicí pracovníky bude mít ze své země. Nás zajímalo, kolik českých zaměstnanců najal podnik během svého působení v České republice. Přiblíží nám to následující obrázek 1.

Obrázek 1 – Průměrný počet českých zaměstnanců

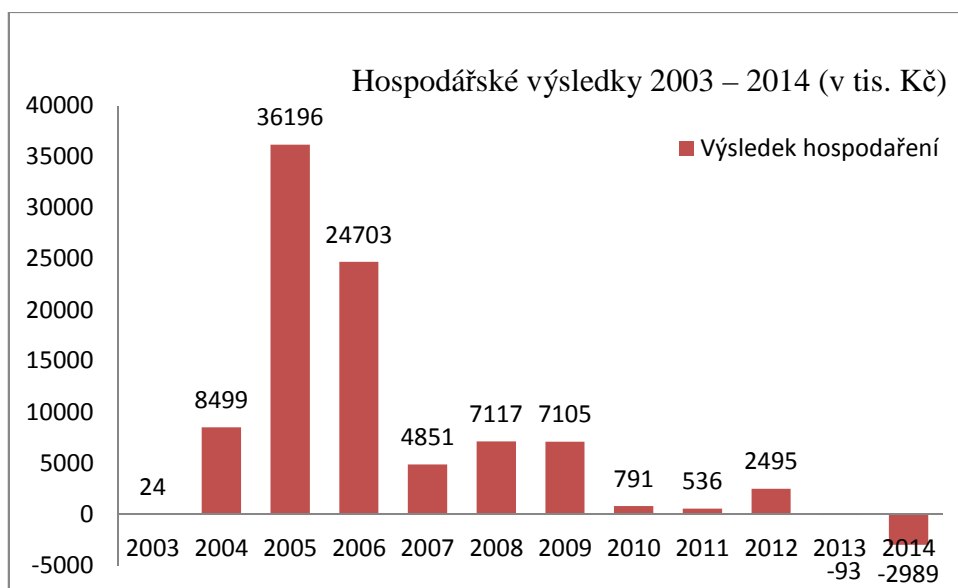

Zdroj: vlastní zpracování podle výročních zpráv KRAK-CHEM Sp. z o. o., 2016

Z grafu je patrné, že na začátku svého působení a několika následujících let společnost v podstatě velmi omezeně využívala nabídku českého trhu práce. Od roku 2003 do roku 2009 průměrný počet českých zaměstnanců činil tři zaměstnance. Pro hlavní pracovní činnost, jak uvádí společnost ve svých výročních zprávách ze stejného období, byla využívána zahraniční pracovní síla. Od roku 2010, kdy došlo k rozšíření činnosti společnosti, zvýšila společnost svoji poptávku po pracovnících i na českém trhu. Od té doby počet zaměstnanců každý rok kolísá. V průměru můžeme tvrdit, že se drží okolo padesáti dvou zaměstnanců.

1.2.4 Výsledky hospodaření

Obrázek 2 – Hospodářské výsledky podniku v letech 2003 – 2014 (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Z obrázku 2 je patrné, že největší nárůst zisku byl zaznamenán v letech 2004 – 2006. Po těchto letech přišel značný propad. I když se to může na první pohled jevit, ekonomická krize za tento propad nemůže. Jedná se o secesi ve stavebnictví (pokles zakázek), kterou si přiblížíme ve druhé kapitole. V posledních dvou letech společnost zaznamenává ztrátu, která se prohlubuje. Což z pohledu ekonomické situace ve stavebnictví není nijak překvapivé.

1.3 Stavebnictví – specifická ekonomika

Jak jsme již naznačili výše, předmětem činnosti podniku jsou stavební práce. Rádi bychom uvedli několik základních skutečností o tomto oboru. Domníváme se, že to pomůže k lepšímu porozumění dané problematice.

Podle Synka a kol. (2010) obor stavebnictví se zabývá nejen hrubou stavbou domu, ale i projektováním, opravami a údržbami. V daném oboru k roku 2010 podniká kolem 2 500 podniků, pracuje průměrně přes 160 000 pracovníků ročně. Největším podíl v rámci velikosti podniku zaujímají střední podniky s průměrným počtem zaměstnanců od 25 do 49.

Výrobní podniky dělíme na tři druhy podle toho, jakou výrobou se zabývají. Máme podniky s kusovou výrobou, sériovou a hromadnou. Stavební podniky patří do typu kusové, proto je také řadíme mezi specifické výrobní podniky. Kusový typ výroby, jak už naznačuje název, znamená, že podnik vyrábí pouze jeden určitý kus. U stavebnictví to není nic neobvyklého, jeden dům (stavební objekt) je považován za jeden kus. Délka trvání jedné výroby průměrně trvá kolem jednoho roku, někdy i déle. Výrobní proces je přitom rozdělen na několik cyklů – etap. Další odlišností od typického výrobního podniku je fakt, že pracovní místo se neustále mění podle toho, kde daná stavba probíhá. Jako jedno z mála výrobních podniků je ovlivněno přírodními podmínkami. Například za deště se nebude pokládat beton či dělat omítka na fasádě domu. (Synek a kol. 2010)

Podle Synka a kol. (2010) se stavební podniky dělí mezi sebou na podniky s velkou a malou stavební výrobou. Malou stavební výrobou rozumíme stavbu jednotlivých budov. Pod velkou stavební výrobou si můžeme představit výstavbu velkých výrobních či hotelových komplexů nebo sídlišť. Dále se podniky dělí podle své specializace. Jsou podniky, které zajišťují výstavbu předmětnou nebo fázovou. Předmětnou specializaci se

zabývají podniky, které se orientují na určitý druh staveb. Fázová specializace znamená, že podnik provádí pouze jednu z etap výrobního cyklu.

2 Ekonomický cyklus

„Recese je, když váš soused přijde o svou práci; deprese je, když o tu svou přijdete vy.“

Harry S. Truman

V ideálním světě se ekonomika nachází na potenciálním produktu. My ovšem nežijeme v takovém světě, proto také i potenciální produkt kolísá. Může kolísat směrem nahoru nebo dolů. Těmto výkyvům říkáme hospodářský neboli ekonomický cyklus.

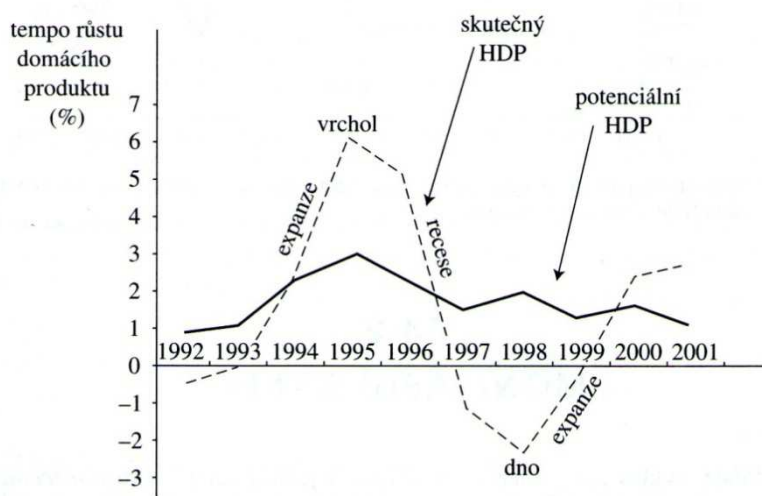
Hospodářský cyklus se skládá ze dvou fází. Jedná se o recesi a expanzi.

Pod pojmem recese rozumíme pokles reálného produktu oproti potenciálnímu. Vrcholem recese se nazývá dno. Pokud recese přetrvává delší dobu, mluvíme o tak zvané depresi. Během recese dochází k tomu, že podniky mají větší zásoby, omezují nebo zcela přestávají investovat. Kvůli tomu dochází k růstu nezaměstnanosti, snížení důchodu. To následně vede k snížení poptávky po spotřebním zboží. Následkem takového chování je nástup recese u dalších firem. (Holman, 2004)

Expanzí rozumíme růst reálného produktu. Ten se zvyšuje díky klesající nezaměstnanosti, následně i růstu důchodu. Je dobré říct, že ani recese ani expanze se nemusí projevovat u všech podniků stejně. Může se to týkat jen některých směrů ekonomiky.

Za názorný příklad použijeme hospodářský cyklus České republiky, který probíhal od vzniku České republiky v roce 1993 po začátek 21. století. O hospodářském cyklu v ČR mluvíme od roku 1993, neboť v této době došlo k převodu státní ekonomiky z centralizované ekonomiky na tržní.

Obrázek 3 – Vývoj skutečného a potenciálního HDP v ČR v letech 1993-2001

Zdroj: Holman, 2004, str. 325

Z obrázku 3 je patrné jak se liší potenciální produkt od produktu reálného. K expanzi došlo v letech 1993-1995 díky nárůstu investic ze strany státu. Reálný hrubý domácí produkt roste. V letech 1996 Česká národní banka mění svou měnovou politiku a dochází, jak je patrné z obrázku 3, k poklesu neboli rezistenci skutečného hrubého domácího produktu. Můžeme říci, že jde o první depresi, do které se Česká republika dostala od svého osamostatnění od Slovenska. Deprese přetrvávala skoro dva roky.

2.1 Typy hospodářského cyklu

Na začátek je vhodné říci, že přestože se výkyvy reálného HDP jmenují hospodářský cyklus, o cyklus se ve skutečnosti nejedná. Fáze expanze a recese se neopakují v pravidelných intervalech. Nemůžeme nikdy přesně říci, kdy nastane období recese a kdy expanze. Proto se nejedná o cyklický děj.

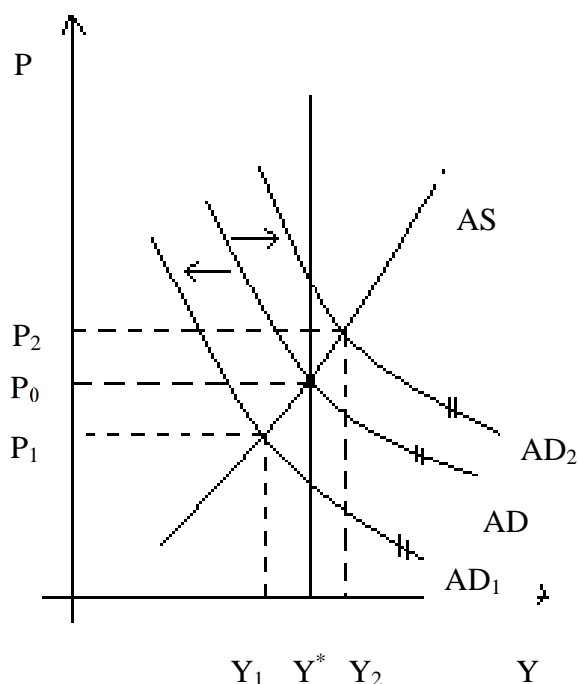
Typy hospodářského cyklu se dělí podle jejich vzniku. Rozlišujeme monetární a reálné cykly.

2.1.1 Monetární cykly

Monetárními cykly rozumíme ty cykly, které jsou ovlivněny změnami agregátní poptávky. Ta nastává při změně peněžní zásoby. Proto se jim také říká měnové.

Holman (2004) uvádí, že k měnovým šokům dochází kvůli centrální bance, jež mění růst peněžní zásoby. K objasnění použijeme následující obrázek 4.

Obrázek 4 – Změny agregátní poptávky

Zdroj: vlastní zpracování 2016 podle (Holman, 2004, str. 327)

Z obrázku můžeme vidět, že pokud se cenová hladina zvýší, vzroste i agregátní poptávka a s tím i nabídka. Jak uvádí Holman (2004) první nám reagují ty firmy, které jsou citlivé na změnu úrokové míry, neboť při zvýšení peněz nám klesá úroková míra. Začínají více investovat, a tedy zvyšují svou poptávku. Firmy, které jsou pak citlivější na změnu poptávky, se dostávají pod vliv expanze. Díky zvýšení poptávky na trhu, zvyšují poptávku po pracovní síle. Zvýšená poptávka po pracovních silách, zvyšuje důchody. Díky tomu dochází k zvýšení poptávky po spotřebním zboží. Hospodářská ekonomika se tak dostává do expanze. Reálný produkt se dostane nad míru potenciálního produktu. Jak jsme již uvedli, díky snížení úrokové míry jsou pro firmy investice v mnohém výhodnější, a proto se nechají unést a investují více peněz do svých výrobních zdrojů. Kvůli tomu, že se produkuje více, než je toho schopná ekonomika unést, dochází, jak uvádí Holman (2004), k jejímu přehřívání.

Nastává vrchol expanze. Ceny kvůli velké poptávce stoupají, tím ovšem daná poptávka klesá. Ceny následně klesají a jako reakce na to stoupá úroková míra. Cenová hladina se s časem vyrovnává. Firmy začínají zjišťovat, že se jim dřívější investice nevrací. Kvůli vyšší úrokové míře, původní investice již nejsou výhodné, ba naopak přináší úbytky. Začínají se zbavovat nadbytečných nákladů. Těmi jsou pro ně i pracovní místa, která

byla vytvořená v době expanze. Narůstá nezaměstnanost. Snižují se mzdy. Snižuje se spotřeba. Ekonomika se ocitá v recesi. Jak je vidět na obrázku 4. Při snížení cenové hladiny (nárůst úrokové míry) nám klesá poptávka.

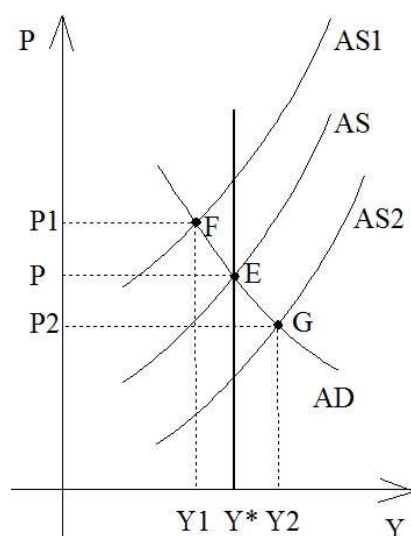
2.1.2 Reálné cykly

Pokud monetární cykly ovlivňuje agregátní poptávka, tak u reálných cyklů je to opačný případ. Reálné cykly ovlivňuje agregátní nabídka, neboli také nabídkové šoky. Podle Pavelky (2007) můžeme rozdělit faktory, které ovlivňují agregátní nabídku na dva typy. Jedná se o faktory nominální a reálné. Mezi nominální faktory můžeme zařadit takové faktory, které nám ovlivňují ceny zdrojů určených k výrobě. Mezi reálné faktory pak řadíme takové, které ovlivňují množství zdrojů.

Podle Holmana (2004) rozdíl mezi monetárními a reálnými cykly je jejich původ. Monetární cykly přichází z peněžního oběhu a reálné cykly se vyznačují původem v technologických změnách.

Dalším zásadním rozdílem je způsob, jakým cykly ovlivňují ekonomický růst. Reálné cykly, na rozdíl od měnových, nekolísají kolem potenciálního produktu, ale svými výkyvy (recese nebo expanze) rovnou potenciální produkt posouvají na novou hladinu. „Jinými slovy – hospodářské cykly nejsou vychýlením ekonomiky z rovnováhy, nýbrž jsou to změny samotné rovnováhy.“ (Holman, 2004, str. 334) Lépe to vysvětluje obrázek 5, na kterém jsou znázorněny reálné cykly.

Obrázek 5 – Reálné cykly

Zdroj: vlastní zpracování 2016 podle (Pavelka, 2007, str. 106)

Bod E nám udává místo, kde se ekonomika nachází v době rovnováhy před působením reálného cyklu. Na obrázku je vidět působení nominálního faktoru. Jedná se o cenu vstupu. Pokud se nám cena vstupu zvýší, výroba se prodraží. Podniky budou nabízet stejné množství zboží, ale za vyšší cenu. Následně nastane situace, kterou znázorňuje bod F. Jedná se o recesi. Za vyšší cenu nebude odbyt tak velký, proto klesne nabídka a cena se ustálí. Ekonomika se přesune do daného bodu a bod Y1 bude považován za rovnovážný. Opačná situace nastane, pokud cena vstupu poklesne. Bod G znázorňuje ekonomiku po expanzi, kdy díky nižší ceně výsledného výrobku vzrostla poptávka po daném produktu a podniky začaly produkovat více. Můžeme tvrdit, že ekonomický růst se zvýšil.

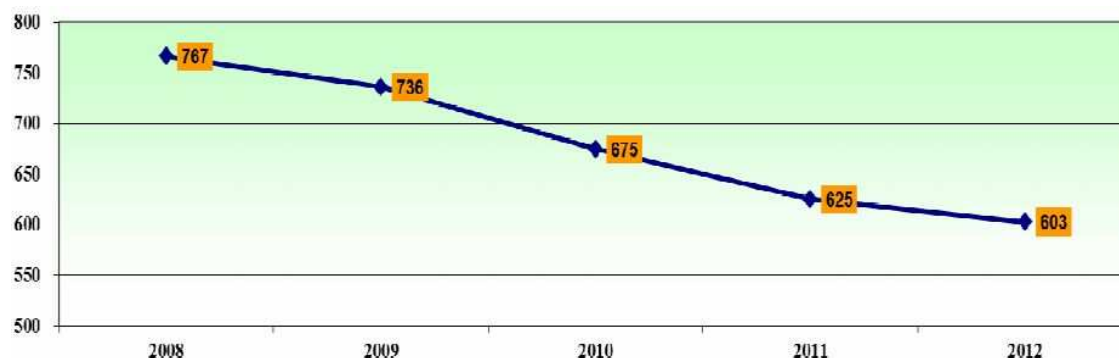
2.1.3 Teorie hospodářských cyklů

V současné době neexistuje, jediná teorie o vzniku hospodářského cyklu. Názory se liší. V 80. letech minulého století proto vznikly dva směry. Říkáme jim noví klasikové a noví keynesiánci. Klasikové se přiklání k teorii reálných cyklů, kdežto keynesiánci se přidržují teorie monetárních cyklů a s tím spojené měnové politiky.

2.2 Vývoj stavebnictví

Dnes již vidíme, že ekonomická krize odvětví stavebnictví nezasáhla ve stejné době jako ostatní odvětví. Rozhodující bylo pro stavebnictví vyvrcholení stavebního boomu v roce 2008. Právě od té doby byl zaznamenán výrazní úpadek. Odborníci tvrdí, že recese ve stavebnictví je dobrý začátek pro očištění trhu po několika letech boomu. Jak můžeme vidět na obrázku 6, počet podniků nad 50 zaměstnanců začal výrazně klesat od roku 2008.

Obrázek 6 – Počet podniků nad 50 zaměstnanců v letech 2008 - 2012

Zdroj: Svaz podnikatelů ve stavebnictví v ČR (2013)

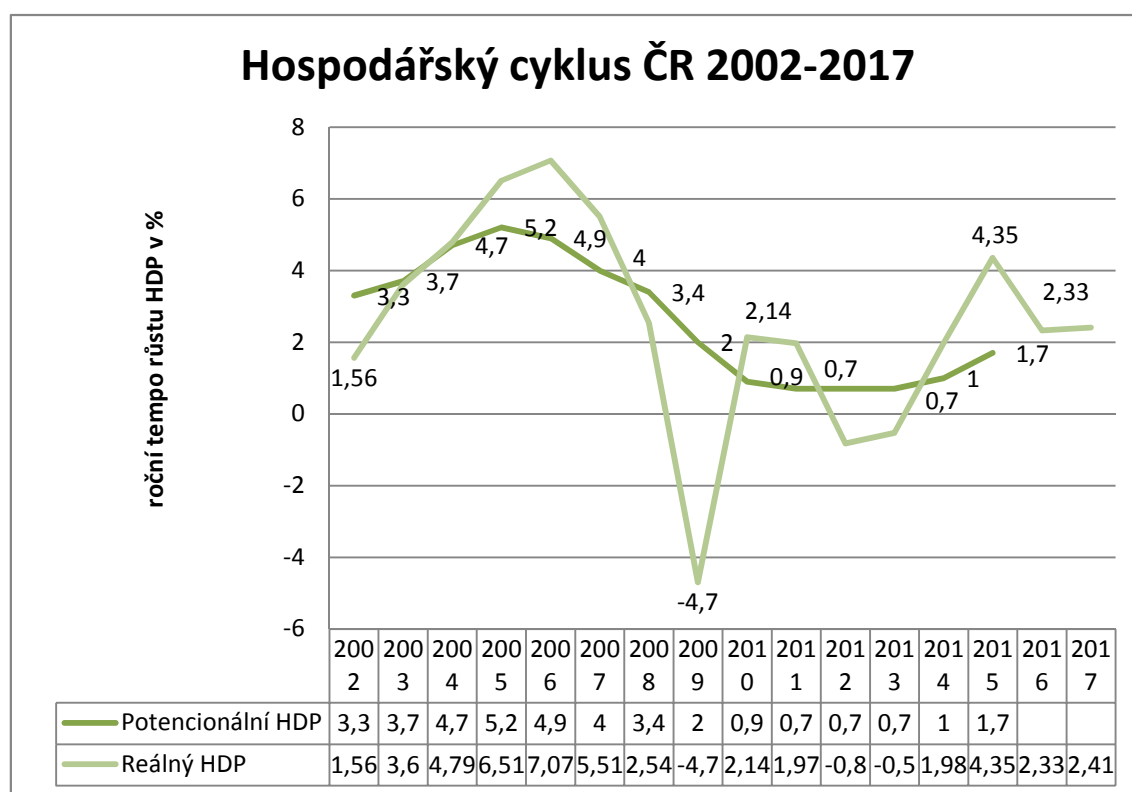
V roce 2008 ještě fungovalo 767 podniků. V roce 2009 jich ovšem už bylo o 31 méně. K roku 2012 pokles stav podniků o 21 %. Aktuální data jsou ovšem ještě nižší, neboť rok 2013 byl pro podniky neméně kritický.

Podle SPS (2013) poklesla celková produkce ve stavebnictví od roku 2008 k roku 2013 o téměř 435 miliardy korun. Pro srovnání v roce 2004 takové číslo bylo celkovou stavební produkci pro ten rok. Největší propad byl zaznamenán v roce 2013, kdy produkce poklesla o 160 miliard korun.

2.3 Možné dopady na podnik

Jak jsme již uvedli KRAK-CHEM Sp. z o. o. vznikl v roce 2003, proto se i my zabýváme hospodářským cyklem České republiky od roku 2003. Obrázek 7 nám znázorňuje vývoj potenciálního hrubého domácího produktu a reálného HDP v letech 2002-2016, a také předpokládaný vývoj na zbytek roku 2016 a rok 2017.

Obrázek 7 – Hospodářský cyklus ČR 2002-2017

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat OECD a Makroekonomické predikce ČR

Z grafu na obrázku 7 je patrné, že v roce 2003 zažívala česká ekonomika období expanze. Společnost KRAK-CHEM, která vstoupila na trh v době, která je považována

za stavební „boom“, si upevnila pozici na trhu v Karlovarském kraji velmi rychle. Zakázky se jen hrnuly.

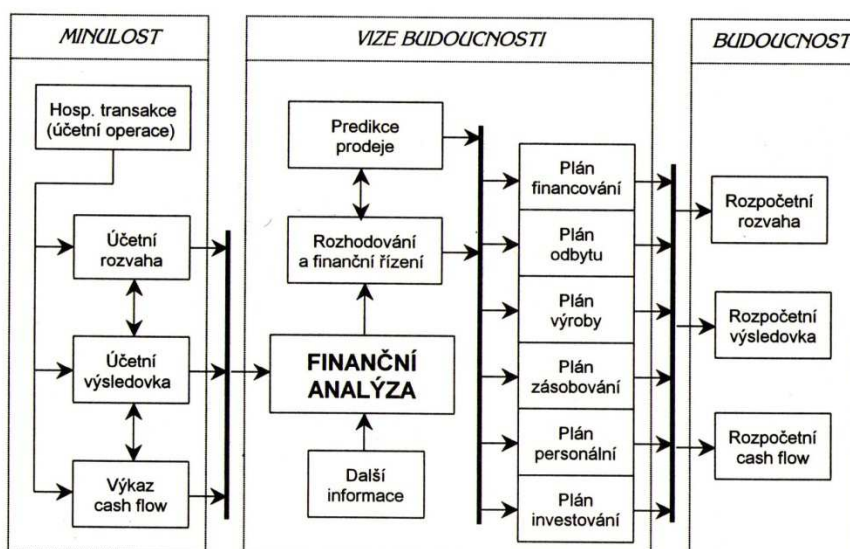
Přibližně od roku 2006 – 2007, kdy ekonomika začala upadat, společnost si vedla velmi dobře. Pokud se podíváme na celé odvětví stavebnictví, nástup ani probíhající ekonomická krize s prohlubující se recesí, toto odvětví, nezasáhla. Vrchol stavebního boomu přišel v roce 2008.

Ovšem můžeme říci, že karty se obrátily. V době hospodářské expanze, kdy trh začal zase růst, stavebnictví zaznamenalo velký úpadek. Trh se přesytil a podniky přišly o většinu investorů. Společnost KRACH-CHEM Sp. z o. o. – organizační složka tento úpadek pocítila také. Jelikož podniká převážně v Karlovarském kraji, důsledkem přesycení trhu pro ni byl odchod zahraničních investorů – Rusů, kteří si v době boomu si kupovali a nechávali opravovat či nově stavět honosná sídla. Společnost se specializuje také na lázeňství – rekonstrukci staveb. I zde došlo k poklesu poptávky. Takový stav ve stavebnictví pokračoval až do roku 2013. Kdy i ostatní odvětví od roku 2011 zaznamenali opětovný pokles (recesi). Jak můžeme vidět na obrázku 6, od roku 2013 se ekonomika oživuje. Stavebnictví stále zaznamenává úpadek, až v roce 2014 přišel dlouho očekávaný nárůst i do tohoto odvětví českého průmyslu. Toto oživení KRAK-CHEM nezaznamenal. Jeho hospodářský výsledek zaznamenává ztrátu.

3 Finanční analýza

Pro úspěšné řízení podniku je potřeba mít nejen cit, ale hlavně kvalitní informace. Mezi takové informace patří také finanční situace firmy. Jak oddělení prodeje se neobejde bez kvalitního průzkumu trhu, tak i manažer podniku se neobejde bez finanční analýzy. Pod pojmem finanční analýza rozumíme analytickou metodu, která nám dokáže nastínit, při podrobnějším zpracování ukázat, jak si na tom podnik stál v minulosti, jak je na tom dnes a také předpovědět, jak se bude jeho ekonomika vyvíjet do budoucna. Můžeme říci, že smyslem finanční analýzy je zpracování dat z minulosti, s cílem pomoci podniku při plánování do budoucna.

Obrázek 8 – Role finanční analýzy v řízení podniku

Zdroj: Kovanicová a kol., 2002, str. 413

Z obrázku 8 je vidět, jakou funkci zastává finanční analýza. Čerpá z minulosti. Jejím zdrojem informací je účetní závěrka podniku, do které patří účetní rozvaha, výkaz zisku a ztrát a příloha k účetní závěrce. Pomocí analýzy můžeme předpovědět vývoj podniku do budoucna a tím pádem i pomoci si při plánování. Může se jednat například o plán financování, odbytu nebo zásob. Díky účetní závěrce si uděláme obrázek o tom, jak na tom podnik a jeho hospodaření stojí, porovnat s minulostí a zjistit jak se podnik vyvíjí.

Mezi základní metody pro provedení finanční analýzy se používá horizontální a vertikální rozbor a analýza poměrových ukazatelů.

3.1 Zdroje informací pro finanční analýzu

Pro to abychom mohli vytvořit kvalitní finanční analýzu pro podnik, potřebujeme mít kvalitní vstupní údaje. Takové údaje nám poskytují finanční výkazy. Mezi základní finanční výkazy patří rozvaha, výkaz zisku a ztrát a příloha k účetní závěrce. Důležité je dbát na správnost a aktuálnost údajů.

3.1.1 Rozvaha

Rozvahou rozumíme peněžní výkaz, který se sestavuje na základě prvotních informací. Jedná se jak o údaje z minulých let, tak i o aktuálně zpracované podklady za uběhlý rok. V zjednodušené úpravě si můžeme rozvahu představit jako písmeno T, kde na levou stranu zaznamenáváme aktiva a na pravou stranu pasiva. U rozvahy platí takzvané bilanční pravidlo, že se suma aktiv musí rovnat sumě pasiv. Pokud tato rovnost není dodržena, nastala při sestavování rozvahy chyba. Aktiva v sobě obsahují položky, jako jsou hmotný a nehmotný majetek, oběžná aktiva. Pasiva nesou v sobě informace o základním, vlastním a cizím kapitálu firmy. Klasicky pro zpracování dat pro účetní závěrku a jejímu dalšímu použití používáme standardizované formuláře pro rozvahu, do kterých získané údaje doplňujeme. Podle Synka, Kislingerové a kol. (2009) než začneme pracovat s údaji z rozvahy, měli bychom věnovat pozornost právě majetku, odpisům, oběžným aktivům a například leasingu. Ne všechny tyto údaje uvedené v rozvaze by byly vhodné k zpracování bez dalších úprav. Například bychom měli zohlednit reálnou cenu staveb, jež hodnota s časem klesá nebo naopak hodnotu pozemku, kdy se v současné době ceny pozemku se zvyšují. Leasing, který se za normální situace do rozvahy neuvádí, bychom v tomhle případě ovšem mohly započítat.

3.1.2 Výkaz zisku a ztrát

Můžeme také říci, že se jedná o převrácenou rozvahu. Tenhle výkaz nám říká, jestli podnik v daném období, pro které je výkaz sestavován, vyšel se ztrátou nebo ziskem. Pokud se prováděly změny v rozvaze, musíme počítat s tím, že se to zobrazí i ve výkazu zisku a ztrát.

3.1.3 Příloha k účetní závěrce

„Příloha k rozvaze a výkazu zisků a ztrát obsahuje čtyři základní části, a to: obecné údaje o účetní jednotce (...), informace o účetních metodách, obecných účetních

zásadách a způsobech oceňování (...), doplňující informace k rozvaze a výkazu zisků a ztrát (...), výkaz o peněžních tocích (cash flow) ...“ (Kislingerová, 1999, str. 30)

3.2 Uživatelé finanční analýzy

Kdo by mohl být uživatelem analýzy, jsme již nastínili na začátku této kapitoly. Jedná se hlavně o manažery podniku, akcionáře, dlouhodobé a krátkodobé věřitele. Blaha a Jindřichovská ve své knize Jak posoudit finanční zdraví firmy (2006) přibližují důvody proč zrovna pro tyto skupiny je finanční analýza podniku zajímavá.

Manažeři v podniku mají za jeden z hlavních úkolů zvyšovat hodnotu podniku. Bez kvalitní finanční analýzy by ovšem nemohly činit vážná rozhodnutí. Zajímají se o analýzu nejen z pohledu jak docílit maximální hodnoty, ale i z pohledu svých věřitelů, neboť usilují o nejvýhodnější a nejlepší spolupráci s nimi.

„Analýza z pohledu akcionářů se zaměřuje na odhad budoucích očekávaných výnosů na vlastní kapitál.“ (Blaha a Jindřichovská, 2006, str. 40) Akcionáři posuzují také velikost rizika, a jakou hodnotu v budoucnu přinese.

Věřitelé ať jsou již krátkodobí či dlouhodobí se zajímají především o likviditu podniku. Není pro ně prioritní, jestli podnik dokáže produkovat zisk, jako spíše to, jestli i bez zisku dokáže splácet své pohledávky. Dlouhodobí věřitelé se mimo likvidity zajímají i o solventnost firmy. V analýze se proto zaměřují více na předpověď ekonomiky podniku do budoucna, aby si byli jistí, že se jim půjčená částka stihne vrátit.

Mezi další uživatele finanční analýzy podle Kovanicové a kol. (2002) můžeme zařadit burzovní makléře, kteří obchodují s cennými papíry. Stát a jeho orgány, které díky finančním analýzám provádí kontrolu při plnění povinností nebo například statistiku. V neposlední řadě se také jedná o konkurenci či zaměstnance. Konkurence se pomocí analýz porovnává s podniky v oboru či to napomáhá odhalovat slabé a silné stránky.

3.3 Analýza absolutními ukazateli

Rozvaha a výkaz zisku a ztrát, se kterými pracujeme při provádění finanční analýzy, nám poskytují takzvané absolutní informace. Proto také mluvíme o analýze absolutní. Tyto informace můžeme rozdělit do dvou skupin: stavové a tokové, podle toho jaký účetní výkaz analyzujeme. Pokud podrobíme analýze rozvahu, poskytne nám stavové informace, které vyjadřují určitý stav k rozvahovému dni. Analýza výkazu zisku a ztrát

či výkaz peněžních toků nám přinesou data toková, neboť se jedná o záznamy, které zachycují pohyb peněz.

Analýzu absolutními ukazateli provádíme pomocí dvou metod. Jedná se o metodu horizontální a vertikální.

3.3.1 Horizontální rozbor

Pro tuto metodu se také užívá pojem analýza trendu. Jedná se tedy o dynamickou analýzu, při které zjišťujeme kladný nebo i záporný přírůstek ukazatelů. Při provádění této analýzy sledujeme vývoj podniku v časových intervalech.

Při horizontální analýze porovnáváme sledované období s obdobím minulým. Postupujeme řádek po řádku, proto se také rozbor jmenuje horizontální. Rozdíl, který nám mezi jednotlivými roky vyjde, následně přepočítáváme na procenta.

Tabulka 1 – Horizontální analýza aktiv – absolutní změny (v tis. Kč)

	2012/2011	2011/2010	2010/2009	2009/2008	2008/2007
AKTIVA CELKEM	33799	-11949	-21928	6700	17789
B. Dlouhodobý majetek	1965	-1577	819	156	-236
B. I. Dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0	0
B. II. Dlouhodobý hmotný majetek	1965	-1577	819	156	-236
B. III. Dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0
C. Oběžná aktiva	30895	-9691	-22852	7252	18871
C. I. Zásoby	16265	-3570	-8914	12484	0
C. II. Dlouhodobé pohledávky	2783	3333	-6740	2713	-4069
C. III. Krátkodobé pohledávky	25470	-12764	-15693	398	21896
C. IV. Krátkodobý finanční majetek	-13622	3309	8496	-8343	1043
D. I. Časové rozlišení	938	-681	105	-708	-846

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Z tabulky 1 můžeme vyčíst, k jakým změnám došlo během let 2007 – 2012. Můžeme říci, že celková aktiva v roce 2012 oproti roku 2011 se zvýšila o 33 799,- Kč. Ovšem pro lepší představu, o jak velký nárůst či pokles ukazatelů proběhl, použijeme tabulku 2, ve které jsou zobrazeny ukazatele horizontální analýzy přepočtené na procenta.

Tabulka 2 – Horizontální analýza aktiv – relativní změny (v procentech)

	2012/2011	2011/2010	2010/2009	2009/2008	2008/2007
AKTIVA CELKEM	58,01	-17,02	-23,80	7,84	26,29
B. Dlouhodobý majetek	23,69	-15,97	9,05	1,75	-2,58
B. I. Dlouhodobý nehmotný majetek	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B. II. Dlouhodobý hmotný majetek	23,69	-15,97	9,05	1,75	-2,58
B. III. Dlouhodobý finanční majetek	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
C. Oběžná aktiva	62,01	-16,28	-27,74	9,65	33,55
C. I. Zásoby		-100,00	-71,40		
C. II. Dlouhodobé pohledávky	30,81	58,48	-54,18	27,89	-29,50
C. III. Krátkodobé pohledávky	173,57	-46,52	-36,38	0,93	105,08
C. IV. Krátkodobý finanční majetek	-52,16	14,51	59,37	-36,83	4,83
D. I. Časové rozlišení	625,33	-81,95	14,46	-49,37	-37,11

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Jak jsme již uvedli výše, největší nárůst celkových aktiv proběhl v roce 2012. Došlo k tomu díky růstu krátkodobých pohledávek (173,57 %). Pohledávky vzrostly díky většímu počtu zakázek, jež společnost realizovala. Velký propad je v roce 2012 zaznamenán u krátkodobého finančního majetku, který poklesl o více jak 50 %, z důvodu výrazného poklesu peněžních prostředků na bankovním účtu. Od roku 2010 se podnik snažil o likvidaci zásob, to se mu povedlo již v roce 2011, kdy nezaznamenáváme žádné zásoby. Pokles krátkodobých pohledávek v letech 2010 a 2011 byl způsoben poklesem poptávky po službách podniku. Jednou z příčin je též vyvrcholení stavebního boomu v roce 2009, který měl za následek omezení investic.

Tabulka 3 – Horizontální analýza pasiv – absolutní změny (v tis. Kč)

	2012/2011	2011/2010	2010/2009	2009/2008	2008/2007
PASIVA CELKEM	33799	-11949	-21928	6700	17789
A. Vlastní kapitál	-30313	-255	-5092	-12	3277
A. I. Základní kapitál	0	0	0	0	0
A. V. Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	1959	-255	-6314	-12	2266
B. Cizí zdroje	62267	-11705	-17400	7271	14530
B. II. Dlouhodobé závazky	-787	8780	-16748	3813	3236
B. III. Krátkodobé závazky	60958	-19221	-2242	3457	11293
B. IV. Bankovní úvěry a výpomoci	2097	-1264	1591	0	0
C. I. Časové rozlišení	1844	12	562	-557	-19

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Tabulka 4 – Horizontální analýza pasiv – relativní změny (v procentech)

	2012/2011	2011/2010	2010/2009	2009/2008	2008/2007
PASIVA CELKEM	58,01	-17,02	-23,80	7,84	26,29
A. Vlastní kapitál	-92,40	-0,77	-13,35	-0,03	9,39
A. I. Základní kapitál					
A. V. Výsledek hospodaření běžného	365,49	-32,24	-88,87	-0,17	46,71
B. Cizí zdroje	245,17	-31,55	-31,93	15,39	44,43
B. II. Dlouhodobé závazky	-8,96		-100,00	29,48	33,36
B. III. Krátkodobé závazky	374,21	-54,13	-5,94	10,08	49,09
B. IV. Bankovní úvěry a výpomoci	641,28	-79,45			
C. I. Časové rozlišení	2881,25	23,08	-110,20	-1185,11	-28,79

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Základní kapitál společnosti se během sledovaného období neměnil, proto není v tabulce uveden. Nárůst pasiv, který je zaznamenán v roce 2008 o 26,29 % je způsoben dlouhodobým bankovním úvěrem, který společnost uskutečnila. Proto se také zvýšily cizí zdroje téměř o 45 %. V roce 2009 došlo k nepatrnému snížení vlastního kapitálu o 0,03 %. Rok 2010 je z pohledu analýzy zajímavější. Došlo v něm k poklesu všech zkoumaných položek. Největší snížení zaznamenáváme u dlouhodobých závazků, kde došlo k jejich úplnému splácení. Druhým největším poklesem je snížení výsledku hospodaření o 88,87 % v důsledku poklesu tržeb. V roce 2011 došlo k velkému splacení krátkodobých závazků vůči společníkům a dodavatelům. Ve stejném roce došlo ke zvýšení dlouhodobých závazků, které jsou promítnuty v tabulce 3. V tabulce 4 je neznámáme, kvůli nemožnosti dělení nulou ve výpočtovém vzorci. V roce 2012 zaznamenáváme největší nárůst u bankovních úvěrů a krátkodobých závazků, z důvodu zakoupení materiálu pro přijaté projekty.

3.3.2 Vertikální rozbor

Vertikální analýza se liší od horizontální ve dvou klíčových bodech, ve sledovaném období a způsobu propočtu. Jestliže u horizontální analýzy porovnáváme současný stav s minulým, u vertikální analýzy se zaměřujeme pouze na dané období. Neporovnáváme řádek po řádku, ale zaměřujeme se na celé skupiny – sloupce. Provádíme analýzu toho, jak velký vliv měly jednotlivé položky na celkový výsledek daného sloupce. Říká se jí také procentní analýza.

Tabulka 5 – Vertikální analýza aktiv (v procentech)

	2012	2011	2010	2009	2008	2007
AKTIVA CELKEM	100%	100%	100%	100%	100%	100%
B. Dlouhodobý majetek	11,1%	14,2%	14,1%	9,8%	10,4%	13,5%
B. I. Dlouhodobý nehmotný majetek	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
B. II. Dlouhodobý hmotný majetek	11,1%	14,2%	14,1%	9,8%	10,4%	13,5%
B. III. Dlouhodobý finanční majetek	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
C. Oběžná aktiva	87,7%	85,5%	84,8%	89,4%	87,9%	83,1%
C. I. Zásoby	17,7%	0,0%	5,1%	13,5%	0,0%	0,0%
C. II. Dlouhodobé pohledávky	12,8%	15,5%	8,1%	13,5%	11,4%	20,4%
C. III. Krátkodobé pohledávky	43,6%	25,2%	39,1%	46,8%	50,0%	30,8%
C. IV. Krátkodobý finanční majetek	13,6%	44,8%	32,5%	15,5%	26,5%	31,9%
D. I. Časové rozlišení	1,2%	0,3%	1,2%	0,8%	1,7%	3,4%

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Díky vertikální analýze aktiv, kterou odráží tabulka 5, můžeme říci, že největší podíl na celkových aktivech mají oběžná aktiva. V roce 2007 v přibližně stejném poměru. V ostatních letech, kromě roku 2011, největší podíl na oběžných aktivech mají krátkodobé pohledávky. V roce 2011 největší podíl by měl krátkodobý finanční majetek, díky účtům v bankách. V roce 2012 zásoby představovaly 17,7 % celkových aktiv podniku. Oproti roku 2011 jedná o 100% nárůst.

Tabulka 6 – vertikální analýza pasiv (v procentech)

	2012	2011	2010	2009	2008	2007
PASIVA CELKEM	100%	100%	100%	100%	100%	100%
A. Vlastní kapitál	2,7%	56,3%	47,1%	41,4%	44,7%	51,6%
A. I. Základní kapitál	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
A. V. Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	2,7%	0,9%	1,1%	7,7%	8,3%	7,2%
B. Cizí zdroje	95,2%	43,6%	52,8%	59,1%	55,3%	48,3%
B. II. Dlouhodobé závazky	8,7%	15,1%	0,0%	18,2%	15,1%	14,3%
B. III. Krátkodobé závazky	83,9%	28,0%	50,6%	41,0%	40,1%	34,0%
B. IV. Bankovní úvěry a výpomoci	2,6%	0,6%	2,3%	0,0%	0,0%	0,0%
C. I. Časové rozlišení	2,1%	0,1%	0,1%	-0,6%	0,1%	0,1%

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Vertikální analýza pasiv nám ukazuje, z jakých zdrojů je podnik nejvíce financován. V průběhu let 2007 – 2011 se jednalo přibližně o stejnoměrné zastoupení vlastního a cizího kapitálu, s výjimkou roku 2009, kdy cizí kapitál měl téměř 60% podíl na celkových pasivech. Ovšem největší změnu přinesl rok 2012, kdy zastoupení cizích zdrojů činilo přes 95 % z celkových pasiv. Kvůli nárůstu cizích zdrojů poklesl samozřejmě podíl vlastního jmění podniku. V roce 2012 činil vlastní kapitál pouze 2,7 % z celkových pasiv. Ve skutečnosti se jedná o převod téměř 30 mil. Kč

k zřizovateli, který stejnou částku zpět poskytl společnosti v podobě krátkodobého cizího zdroje.

Tabulka 7 – vertikální analýza výkazu zisku a ztrát (v procentech)

	Skutečnost v účetním období					
	2012	2011	2010	2009	2008	2007
Výkony	105,39%	97,39%	97,44%	102,97%	100,00%	99,43%
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	100%	100%	100%	100,00%	100%	100%
Změna stavu zásob vlastní činnosti	5,39%	-2,61%	-2,56%	2,97%	0,00%	-0,57%
Výkonová spotřeba	89,55%	77,33%	72,73%	80,72%	76,68%	74,76%
Spotřeba materiálu a	26,72%	15,40%	15,32%	16,75%	16,16%	19,12%
Služby	62,83%	61,93%	57,42%	63,97%	60,52%	55,64%
Přidaná hodnota	15,84%	20,07%	24,71%	22,25%	23,32%	24,68%
Osobní náklady	12,12%	17,53%	22,49%	18,35%	18,93%	20,49%
Mzdové náklady	11,47%	16,44%	21,40%	18,23%	18,78%	20,37%
Daně a poplatky	0,13%	0,05%	0,06%	0,08%	0,20%	0,20%
Odpisy dlouhodobého nehm. a hm. majetku	0,31%	1,15%	1,03%	0,13%	0,24%	0,28%
Tržby z prodeje dl. majetku a materiálu	0,00%	0,06%	0,42%	0,00%	0,14%	0,09%
Ostatní provozní výnosy	0,75%	0,20%	0,18%	0,11%	0,57%	0,12%
Ostatní provozní náklady	0,28%	0,52%	0,49%	0,01%	0,06%	0,05%
Provozní výsledek hospodaření	1,83%	1,07%	1,33%	4,08%	4,63%	3,38%
Finanční výsledek hospodaření	-0,27%	-0,49%	-0,70%	-0,52%	-0,54%	-0,37%
Daň z příjmů za běžnou činnost	0,47%	0,00%	0,00%	0,72%	0,88%	0,85%
Mimořádný výsledek hospodaření	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	-0,04%
Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	1,09%	0,39%	0,52%	2,84%	3,20%	2,12%

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

U tabulky 7 vidíme, že jako vztažnou veličinu, jsme použili tržby podniku. Díky tomu si můžeme odvodit, který z ukazatelů výsledovky přispěl jakým dílem k tvoření tržeb. Výkonová spotřeba v letech 2007 – 2009 rostla. V roce 2010 zaznamenáváme pokles a následný růst od roku 2011. Podle Kislingerové (2005) nám to signalizuje, že nákladovost tržeb roste, což nemá příznivý dopad na rentabilitu tržeb.

Osobní náklady od roku 2010 klesají kvůli poklesům mzdových nákladů. Došlo k tomu kvůli většímu propuštění zaměstnanců, což nám signalizuje i obrázek 1 v první kapitole.

3.4 Analýza poměrových ukazatelů

Jedná se o nejčastější analýzu, která je využívána po celém světě. Je nejznámější, a pokud se řekne finanční analýza, většinou se vybaví právě analýza poměrových ukazatelů. Jedná se o jednoduchou a nenáročnou na náklady analýzu, která poskytuje prvotní pohled na finanční hospodaření podniku.

Nemůžeme ovšem tvrdit, že provedení této analýzy postačí pro úplný obrázek o zdraví podniku. Jedná se o jakýsi první stupeň celkové finanční analýzy, který pomůže najít správný směr k použití složitějších a podrobnějších metod. (Kovanicová a kol., 2002) Díky tomu získáme kvalitní obrázek o problémech podniku.

Rychlost a nenákladnost není jediným důvod, proč je poměrová analýza tak hojně využívána. Mezi další důvody použití poměrových ukazatelů může být například to, že:

- „umožňují (při splnění určitých předpokladů) srovnávat podniky různé velikosti;
- lze je srovnat s jejich rozpočtovými hodnotami;
- umožňují provádět analýzu časového vývoje finanční situace dané firmy, ...;
- mohou být využívány uvnitř podniku k porovnání srovnatelných ziskových středisek;
- ...“ (Kovanicová a kol., 2002, str. 425)

Neexistuje ovšem jen velké množství důvodů proč využít analýzu, ale také i velký počet poměrových ukazatelů, které se při analýze vypočítávají. Jaké ukazatele se použijí, závisí především na tom, jaký cíl je pro finanční analýzu stanoven.

Existuje ovšem vymezení pro pět základních skupin poměrových ukazatelů. Dělí se podle toho, z jakých informací se čerpá při provádění výpočtů či na co se podnik zaměřuje. Jedná se o ukazatele aktivity, likvidity, zadluženosti, tržní hodnoty a ukazatel ziskovosti. (Blaha a Jindřichovská, 2006)

3.4.1 Ukazatele likvidity

Likvidita neboli jinak řečeno je to okamžitá schopnost podniku zaplatit své krátkodobé závazky – dluhy. O tom jestli je nebo není podnik likvidní, platby schopný, se zajímají nejvíce krátkodobí věřitelé. Neměli bychom si ovšem plést pojmy likvidita a likvidnost. Na rozdíl od likvidity, likvidnost je schopnost položek oběžných aktiv přeměnit se na peníze a být k dispozici. Čím je schopnost rychlejší, tím je likvidnost u dané položky vyšší. (Valach a kol., 1999) Například peníze na bankovním účtu jsou rychleji k dispozici než cenné papíry, které ještě musíme na burze prodat.

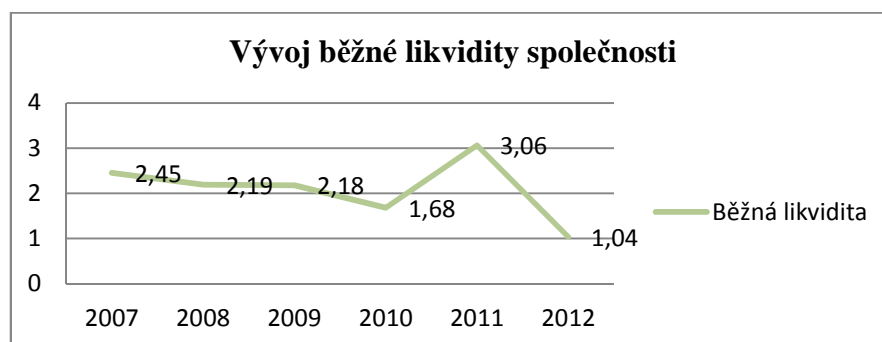
Existuje několik druhů ukazatelů likvidity. Rozlišujeme je podle toho, s jakými peněžními prostředky počítáme. Každý další z nich představuje jakousi vylepšenou verzi toho předchozího. Ovšem nemůžeme vypočítat jenom jeden, neboť až společně nám přibližují obrázek o platební schopnosti a ekonomickém zdraví podniku.

Běžná likvidita nebo také working capital ratio. Jedná se o jeden z ukazatelů likvidity. Ten nám představuje poměr mezi oběžnými aktivy a krátkodobými závazky podniku. „Ukazatel běžné likvidity ukazuje, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky podniku. Znamená to, kolikrát je podnik schopen uspokojit své věřitele, kdyby proměnil veškerá oběžná aktiva v daném okamžiku v hotovost.“ (Valach, 1999, str. 109)

$$\text{BĚŽNÁ LIKVIDITA} = \frac{\text{OBĚŽNÁ AKTIVA}}{\text{KRÁTKODOBÉ ZÁVAZKY}}$$

Podle Valacha by měl být optimální poměr mezi oběžnými aktivy a krátkodobými závazky podniku 2:1. Může se ovšem stát, že likvidita bude menší, pokud podnik nevlastní mnoho zásob, či naopak vyšší, pokud podnik pracuje se zásobami.

Obrázek 9 – Běžná likvidita společnosti v letech 2007-2012

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

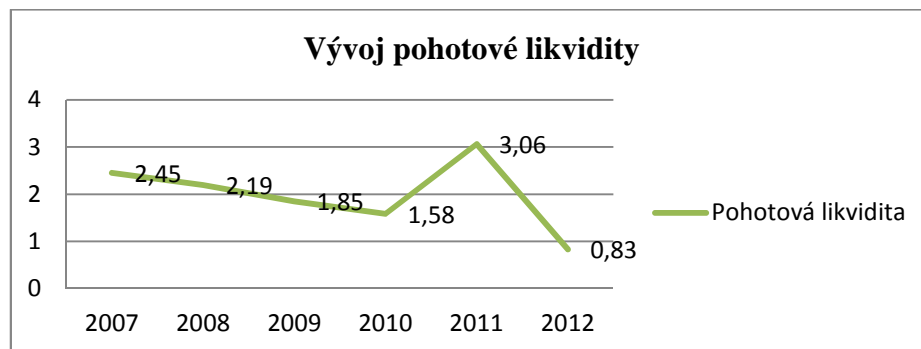
Z obrázku 9 je patrné, že podnik v průběhu sledovaného období, má velmi slušnou běžnou likviditu. K největšímu nárůstu došlo v roce 2011. Je to způsobeno tím, že v této době podnik neměl podle rozvahy žádné zásoby. V roce 2012 zapříčinil pokles likvidnosti zvýšení krátkodobých závazků, které jsme řešili u vertikální analýzy výkazu zisku a ztrát.

Pohotová likvidita (quick ratio) je dalším z ukazatelů likvidity. Tady se ovšem přihlíží k zásobám, které nemívají vysokou likvidnost, i přesto ovlivňují celkový dojem na platební schopnost podniku. Jejich poměr se již většinou nepohybuje ve schopnosti

podniku dvojnásobně splácet své dluhy, ale blíží se k jedničce. Někdy můžou být i pod hodnotou jedna. Za optimální se podle Valacha (1999) považuje poměr 1:1.

$$POHOTOVÁ\ LIKVIDITA = \frac{OBĚŽNÁ\ AKTIVA - ZÁSoby}{KRÁTKODOBÉ\ ZÁVAZKY}$$

Obrázek 10 – Pohotovostní likvidita společnosti v letech 2007 – 2012

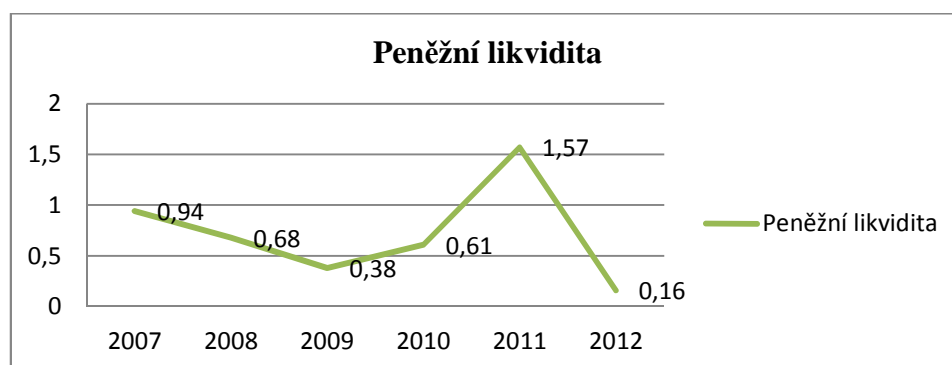
Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Jak vypovídá i graf na obrázku 10, podnik si do roku 2012 udržuje velmi slušný ukazatel likvidnosti. Z rozvahy by se mohlo zdát, že v roce 2012 pokles zapříčinily zásoby, ovšem díky tomuto ukazateli vidíme, že tomu tak není. Kvůli výraznému poklesu dlouhodobých a krátkodobých závazků v roce 2010 klesl i oběžný majetek podniku. Ve stejném roce se zvýšily krátkodobé závazky a za následek to mělo pokles ukazatele likvidity v roce 2010.

Peněžní likvidita (cash-position ratio), jak již z názvu vyplývá, pracuje s peněžními prostředky, které jsou podniku k dispozici. Jedná se o nejpřísnější ukazatel likvidity. Za nejnižší přípustný poměr se považuje 0,2.

$$PENĚŽNÍ\ LIKVIDITA = \frac{FINANČNÍ\ MAJETEK}{KRÁTKODOBÉ\ ZÁVAZKY}$$

Obrázek 11 – Peněžní likvidita společnosti v letech 2007 – 2012

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Velký propad likvidity v roce 2012 nám ukazuje i peněžní likvidita. Což potvrzuje to, že pokles způsobilo zvýšení krátkodobých závazků. V ostatních letech si peněžní likvidita si vede velmi dobře a výrazně převyšuje přípustný poměr. Za největší výkyv považujeme rok 2011 s peněžní likviditou 1,57, který mnohonásobně převýšil peněžní likviditu v celém stavebním odvětví. Za rok 2011 byla peněžní likvidita pro stavebnictví vypočítána na hodnotu 0,44.

3.4.2 Ukazatele aktivity

Pomocí těchto ukazatelů má podnik přehled o tom, jak efektivně využívá svůj majetek. Ať se jedná o zásoby nebo hmotný dlouhodobý majetek. „Ukazatele aktivity informují o tom, kolikrát se obrátí každý z jednotlivých druhů majetku za určitý časový interval, neboli jaký počet obrátek v rámci sledovaného období učiní.“ (Kovanicová a kol., 2002, str. 434)

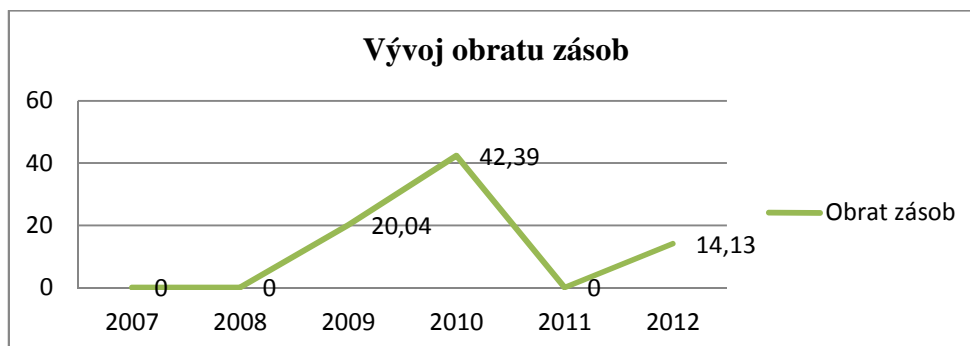
„Protože ukazatel poměruje nejčastěji tokovou veličinu (tržby) k veličině stavové (aktiva), je možné vyjádřit tento ukazatel ve dvou modech:

- obrátkovost (rychlost obratu) – vyjadřuje počet obrátek aktiv za období, během kterého bylo dosaženo daných tržeb použitých v ukazateli (nejčastěji rok),
- doba obratu – odráží počet dní (příp. let), po který trvá jedna obrátka.“ (Kislingerová, Hnilica, 2005, str. 33)

Obrat zásob nám říká, kolikrát za sledované období (nejčastěji rok) se zásoba prodá a zpět vrátí do podniku. Nebo také můžeme říct, kolikrát za rok podnik zásobu nakoupí, upraví, prodá a následně opět nakoupí. Podle Valacha (1999) se vypočítá rychlost obratu zásob jako poměr tržeb se zásobami.

$$OBRAT ZÁSOb = \frac{TRŽBY}{ZÁSObY}$$

Obrázek 12 – Obrat zásob společnosti v letech 2007 – 2012

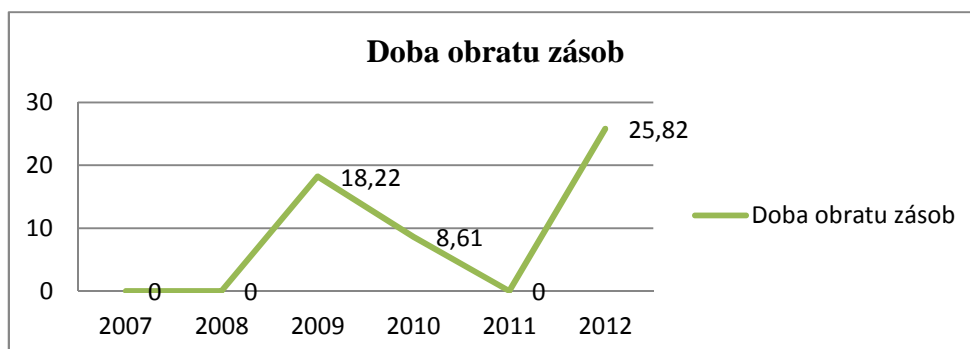
Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Velké propady k nule, které můžeme vidět na obrázku 12, způsobují zásoby, které v letech 2007, 2008 a 2011 podnik nevlastnil. Nejčastěji se obracely zásoby v roce 2010. Ukazatel má vypovídající hodnotu 42,39. Pokud pomíneme období bez zásob, nejméně se zásoby využívaly v roce 2012.

Doba obratu zásob nám představí obrat zásob ovšem v přepočtu na dny. Kolik dní bude trvat, než zásoba projde koloběhem (bude nakoupená, uložena, zpracovaná a následně prodána a zase nakoupená). Přepočítat jí můžeme jako poměr počtu dní v roce a již vypočteného obratu zásob.

$$DOBA\ OBRATU\ ZÁSOb = \frac{365}{OBRAT\ ZÁSOb}$$

Obrázek 13 – Doba obratu zásob v letech 2007 – 2012

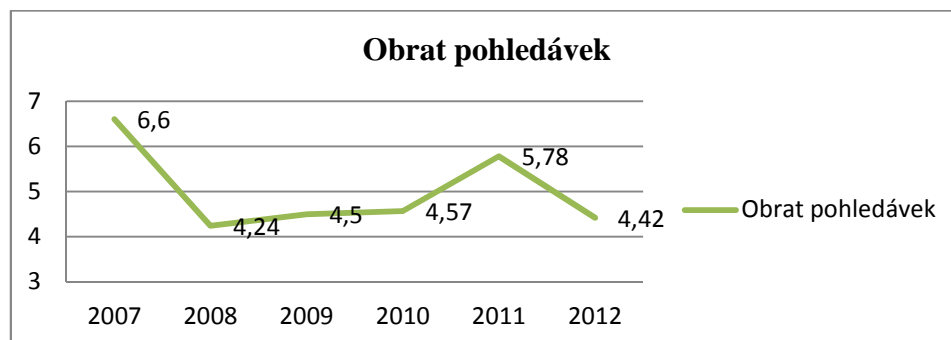
Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Jak vidíme na obrázku 13, zásoby se v roce 2010 měnily velmi rychle. Průměrná doba, kdy se zásoby zdržely v podniku, byla necelých devět dní. Pro srovnání, v roce 2012 doba obratu zásob byla téměř 26 dní.

Obrat pohledávek nám udává, kolikrát za rok dostane podnik zaplacenou svoji pohledávku. Můžeme ho definovat jako poměr mezi tržbami a pohledávkami. (Valach, 1999)

$$OBRAT\ POHLEDÁVEK = \frac{TRŽBY}{POHLEDÁVKY}$$

Obrázek 14 – Obrat pohledávek ve společnosti v letech 2007 – 2012

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

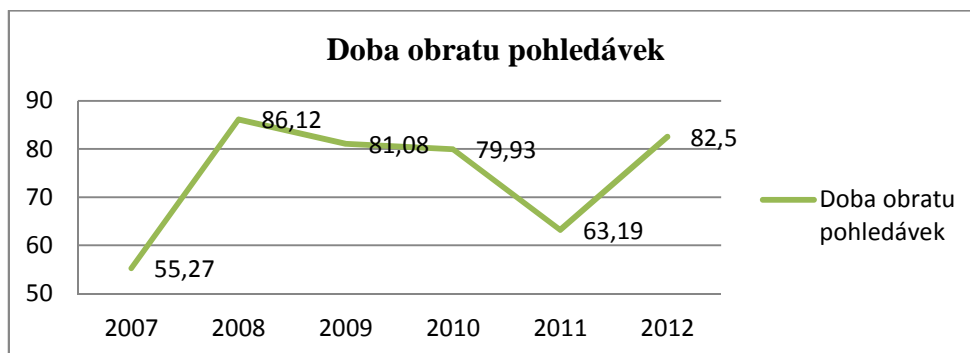
Můžeme říci, že průměrný obrat pohledávek odpovídá průměrnému počtu zakázek společnosti. Nejvyšších hodnot podle grafu, na obrázku 14, podnik dosáhl v roce 2007 ukazatele 6,6. Nejnižší hodnota ukazatele je v roce hned následujícím, v roce 2008.

Doba obratu pohledávek nazývaná též jako inkaso pohledávek, je obrácená hodnota k obratu pohledávek. Vyjadřuje nám počet dní, za které dostane podnik zaplacenou za své zboží či služby. Můžeme ji vyjádřit jako poměr mezi pohledávkami a průměrnými tržbami za rok či použít k výpočtu obrat pohledávek.

Podle Blahy a Jindřichovské (2006) by nemělo být na škodu porovnat dobu obratu pohledávek s dobou, která je určená na faktuře v podmínkách.

$$DOBA\ OBRATU\ POHLEDÁVEK = \frac{365}{DOBA\ POHLEDÁVEK} = \frac{POHLEDÁVKY}{TRŽBY/365}$$

Obrázek 15 – Doba obratu pohledávek ve společnosti v letech 2007 – 2012

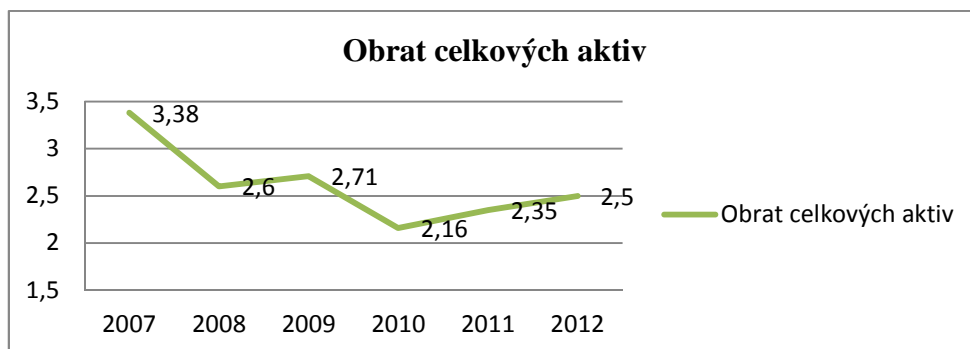
Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Průměrná doba pohledávek za sledované období činí 74,6 dní. Nejdéle 86,12 dní trvalo zaplacení pohledávek v roce 2012. O rok dříve, v roce 2011, činila doba obratu 63,19 dní. Nejlepší hodnoty jsou v roce 2007, doba obratu byla nejnižší za celých šest let a činila 55,27 dní.

Obrat celkových aktiv můžeme definovat jako poměr mezi celkovými tržbami a celkovými aktivy. Vyjadřuje efektivnost hospodaření podniku se svým majetkem. Můžeme také říci, do jaké míry podnik využívá svá aktiva.

$$OBRAT\ CELKOVÝCH\ AKTIV = \frac{TRŽBY}{CELKOVÁ\ AKTIVA}$$

Obrázek 16 – Obrat celkových aktiv ve společnosti v letech 2007 – 2012

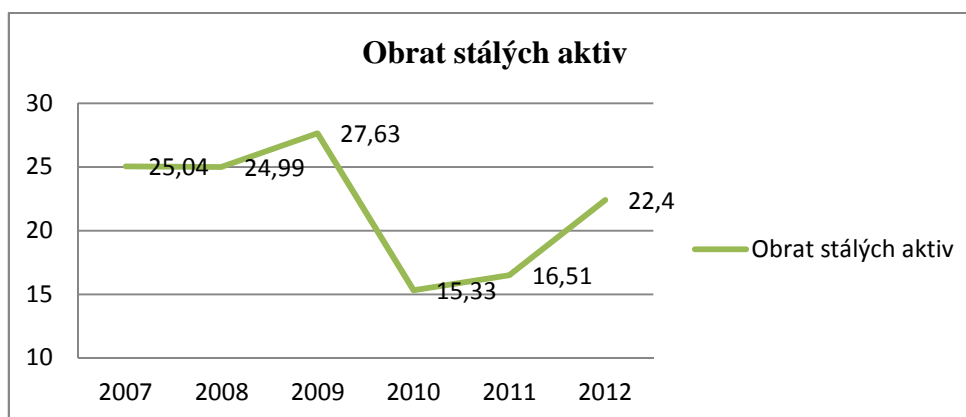
Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Kolik procent zisku připadá na jednu korunu celkových aktiv, to nám říká ukazatel obratu celkových aktiv. Nejvyšší hodnoty dosahoval podnik v roce 2007, kdy hodnota činila 3,38 %. Od té doby ukazatel neustále kolísá. Svě nejnižší úroveň dosáhl v roce 2010 s hodnotou 2,16 % zisku na jednu korunu celkových aktiv.

Obrat stálých aktiv nebo také obrat fixních aktiv. Tento ukazatel nám vyjadřuje, s jakou efektivností využívá podnik svého dlouhodobého hmotného majetku. Jedná se o budovy a pozemky. Vypočítá se obdobně jako obrat celkových aktiv ovšem do jmenovatele místo celkových aktiv dáme fixní aktiva.

$$OBRAT\ STÁLÝCH\ AKTIV = \frac{TRŽBY}{STÁLÁ\ AKTIVA}$$

Obrázek 17 – Obrat stálých aktiv ve společnosti v letech 2007 – 2012

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Z obrázku vidíme, že ukazatel obratu stálých aktiv začal od roku 2009 strmě klesat a v roce 2010 již jeho hodnota byla 15,33. V dalších letech hodnota pomalu stoupala. Až v roce 2012 se vrátila do přibližného průměru. Můžeme předpokládat, že důvodem poklesu je snížení tržeb v letech 2011 a 2012, což nám říká to, že podnik je velice citlivý na změnu tržeb.

3.4.3 Ukazatele zadluženosti

Podnik, jak víme, je financován ze dvou skupin zdrojů – vlastními zdroji a cizími. Pomocí ukazatelů zadluženosti zjišťujeme jaký podíl financování aktiv (majetku) má na svědomí cizí a jaký podíl vlastní kapitál.

Podle Kovanicové (2002) dluh je možné nazývat také finanční pákou. Platí, čím je páka vyšší, tím je vyšší dluh. Obecně platí, že vysoká zadluženost je špatná zpráva pro podnik. Nemusí tomu tak být vždy. Pokud cizí kapitál napomáhá k tvorbě většího zisku, je jasné, že vyšší dluh působí příznivě na prosperitu firmy. Za jiných okolností by se nemohla více rozvíjet a tím i produkovat vyšší zisky. Ovšem nevylučujeme ani první případ. Pokud podnik bude financován z velké části cizím kapitálem a pouze v malé části vlastním, nemusí mít dostatečně vysokou likviditu, a tedy nemusí být schopen své

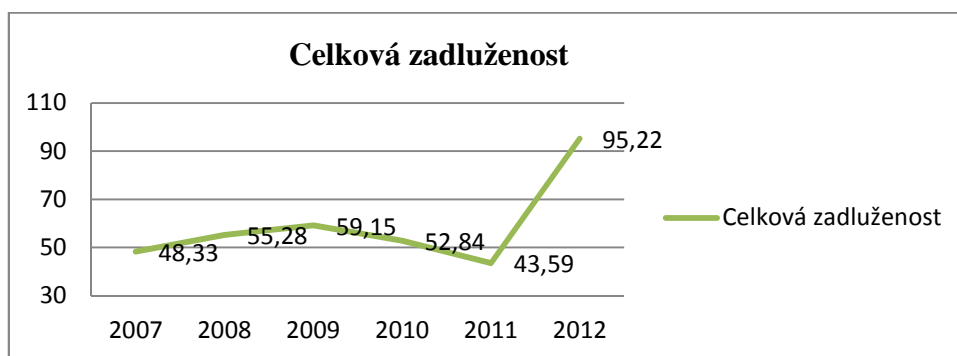
závazky splácet. Vysoká zadluženost může pro podnik také být překážkou k získávání dalších zdrojů financování.

K tomu, abychom určili zadluženost podniku, ovšem samotná analýza ukazatelů zadluženosti nestačí. Podle Kislingerové a Hnilici (2005) je potřeba se zaměřit i na leasing ve výroční zprávě. Měli bychom zjistit, kolik aktiv bylo pořízeno pomocí leasingu, který se do rozvahy neuvádí. Na první pohled prosperující firma může po prozkoumání tohoto faktu být velmi zadlužená a neschopná splácet své závazky.

Ukazatel celkové zadluženosti (debt ratio) je jedním z klíčových ukazatelů. „...je rovněž nazýván dluh na aktiva nebo poměr celkových závazků k celkovým aktivům. Měří procentní poměr finančních prostředků, které věřitelé poskytl společnosti.“ (Blaha a Jindřichovská, 2006, str. 62) Podle Valacha (1999) je tento ukazatel též nazýván ukazatelem věřitelského rizika, neboť čím je větší dluh, tím větší riziko nese věřitel.

$$CELKOVÁ ZADLUŽENOST = \frac{CELKOVÉ ZÁVAZKY}{CELKOVÁ AKTIVA}$$

Obrázek 18 – Vývoj celkové zadluženosti společnosti v rozmezí let 2007 – 2012

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

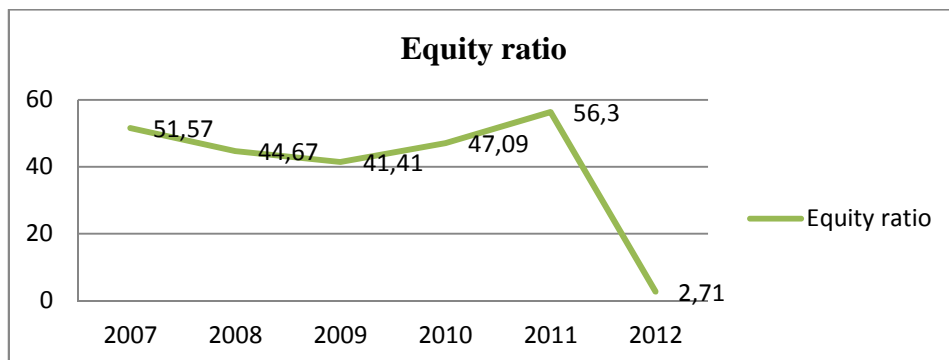
V letech 2007 - 2011 poměr mezi cizím a vlastním kapitálem byl téměř srovnatelný. Cizí kapitál nepatrně převyšoval vlastní kapitál. Což nám může svědčit o dobrém finančním zdraví podniků a jeho možnostem produkovat vyšší zisky. V roce 2012 ovšem cizí kapitál rapidně vzrostl na hodnotu přes 95 %. Důvodem byl převod větší části vlastního kapitálu k zřizovateli. S tímto problémem jste se již potkali při vertikální analýze pasiv společnosti.

Ukazatel equity ratio – je ukazatel, který lze definovat jako poměr mezi vlastním kapitálem a celkovými aktivy. Jedná se o doplňující ukazatel k ukazateli debt ratio.

Pokud je sečteme, dostaneme sumu jedné. Spolu s ukazatelem likvidity tvoří nejdůležitější ukazatele pro hodnocení stavu ekonomiky podniku. (Valach, 1999)

$$EQUITY\ RATIO = \frac{VLASTNÍ\ KAPITÁL}{CELKOVÁ\ AKTIVA}$$

Obrázek 19 – Ukazatel Equity ratio v letech 2007 – 2012

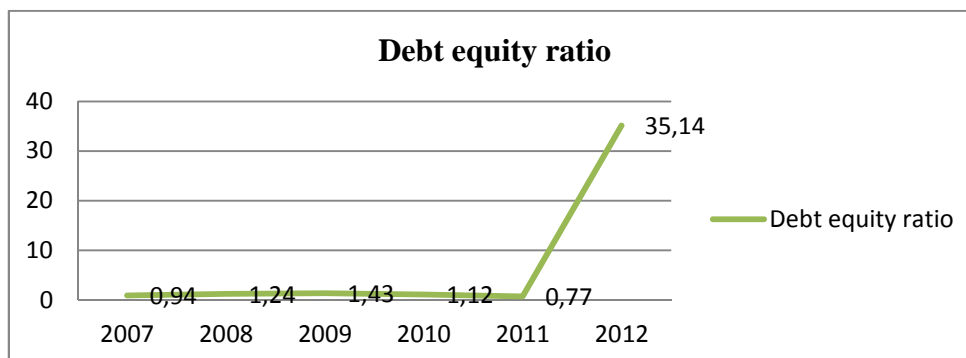
Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Ukazatel equity ratio nám ukazuje, z jak velké části se na tvorbě aktiv podíleli vlastníci podniku. Na obrázku jasně vidíme, že stav vlastního kapitálu se promítl i do výsledků. Kdy v roce 2012 podíl majitelů na tvorbě aktiv činil 2,71 %.

Ukazatel debt equity ratio neboli ukazatel zadluženosti vlastního kapitálu. Je definován jako poměr mezi celkovými dluhy a vlastním kapitálem. Což vypovídá, že úzce souvisí s předchozími dvěma ukazateli. „Roste s růstem proporce závazků ve finanční struktuře. Využívá se i převrácená hodnota tohoto ukazatele, která bývá nazývána míra finanční samostatnosti.“ (Valach, 1999, str. 107)

$$DEBT\ EQUITY\ RATIO = \frac{CIZÍ\ KAPITÁL}{VLASTNÍ\ KAPITÁL}$$

Obrázek 20 – Ukazatel debt equity ratio 2007 – 2012

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Z teoretických poznatků víme, že pokud rostou závazky, poroste i tenhle ukazatel. Přesvědčit se můžeme díky obrázku 20, na kterém je zachycen průběh daného ukazatele. Má podobnou vypovídající hodnotu jako i ukazatel celkové zadluženosti. Jelikož v roce 2012 vzrostly krátkodobé závazky a tím i celkový cizí kapitál, vzrostl i tenhle ukazatel, který k roku 2012 činí 34,14. Cože je velký rozdíl oproti původním rokům, kdy poměr cizího a vlastního kapitálu byl skoro na stejný.

3.4.4 Ukazatele ziskovosti/rentability

Rentabilita jinými slovy také ziskovost. Jak již napovídá název, jsou to ukazatele, které měří výnosnost podniku. Jde o poměr mezi ziskem a kapitálem podniku. Pomocí těchto ukazatelů měříme, jak vložené jmění, majetek přispěly k tvorbě zisku. Za základní ukazatel považujeme ukazatel rentability vloženého kapitálu nebo je také znám pod zkratkou ROI (Return on Investment). Jak jsme již řekli, počítá se jako poměr mezi ziskem a jměním podniku. Ovšem musíme brát také v úvahu, že na kapitál podniku můžeme pohlížet ze dvou hledisek. První hledisko představuje vložený kapitál do podniku neboli celková aktiva. Takovému ukazateli se říká rentabilita úhrnných vložených prostředků. Druhým hlediskem je pohled na jmění podniku ze strany financování, konkrétně vlastní financování podniku. Ukazatelem je proto rentabilita vlastního kapitálu. (Kovanicová, Kovanic, 1995)

Jak můžeme pohlížet na kapitál podniku z několika hledisek, tak můžeme pohlížet i na zisk. Existuje několik modifikací zisku, který se používá pro výpočet ukazatelů. Podle Kovanicové (2002) můžeme rozlišit šest druhů zisku:

- „zisk před úhradou všech úroků a daně ze zisku (Earnings before Interest and Tax EBIT),
- zisk před úhradou úroků z dlouhodobých dluhů a daně ze zisku,
- zisk před zdaněním (Earnings before Tax – EBT),
- zisk po zdanění (Earnings after Tax – EAT),
- případně zisk po zdanění, k němuž jsou přičteny zdaněné úroky apod.“ (Kovanicová, 2002, str. 433)

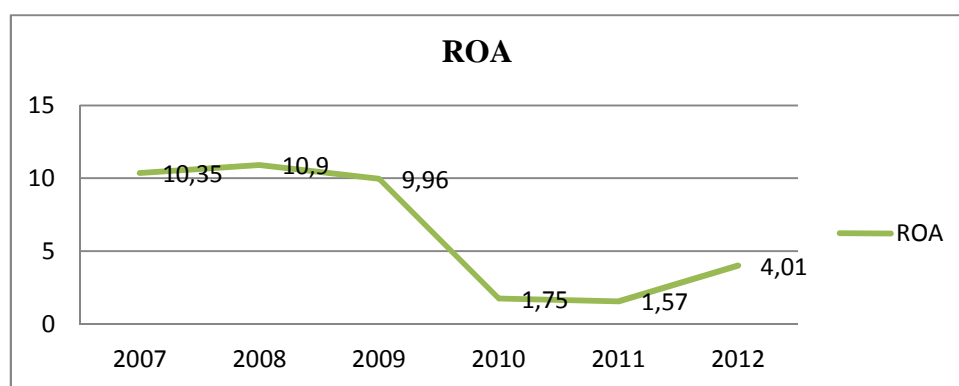
Jako poslední druh zisku uvádí EBITDA, jedná se o rozšíření EBIT, ke kterému se připočtou odpisy a amortizace.

Rentabilita úhrnných vložených prostředků ROA (Return on Assets) neboli rentabilita celkových aktiv. „... bývá považován za klíčové měřítko rentability, protože poměruje zisk s celkovými aktivy investovanými do podnikání bez ohledu na to, z jakých zdrojů jsou financovány ...“ (Kovanicová, Kovanic, 1995, str. 278)

Pomocí tohoto ukazatele můžeme říci, jak efektivně nám podnik vydělává nebo nevydělává (v případě ztráty).

$$ROA = \frac{EBIT}{CELKOVÁ\ AKTIVA}$$

Obrázek 21 – Vývoj rentability úhrnných vložených prostředků 2007 – 2012

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

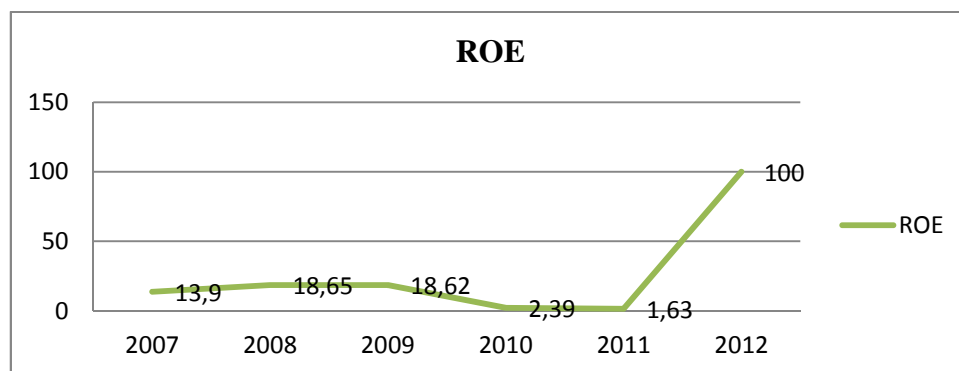
Z grafu na obrázku 21 vidíme, že v letech 2007, 2008 a 2009 podnik vykazuje vysokou rentabilitu vložených prostředků. Jedním z důvodů je zvýšení oběžných aktiv, která se navýšila díky nárůstu krátkodobých závazků, v roce 2008 oproti roku 2007, o více jak 100 %. Také v roce 2009 došlo k navýšení zásob. Od roku 2010 rentabilita výrazně klesla. V tomto případě je to výsledkem poklesu tržeb a celkové poptávky ve stavebnictví. Jak vidíme, v nízkých číslech se podnik drží až do roku 2012, kde ovšem už vidíme zlepšení.

Pokud vypočítaná data porovnáme s oborovým průměrem, nestojí si podnik vůbec špatně. Například v roce 2008, kdy rentabilita úhrnných vložených prostředků KRAK-CHEMU dosáhla maxima 10,9 % v posledních šesti letech, oborový průměr pro stavebnictví činil 8 %. V roce 2011 podnik je sice pod hodnotou rentability oborového ukazatele, ale v roce 2012 už podnik vykazuje zlepšení. Saldo mezi oborovým ukazatelem a ukazatelem společnosti činilo téměř 3 %. I přesto že se v roce 2012 stavebnictví nacházelo v době recese, podnik dokázal zvýšit svůj zisk. Rozdíl mezi hodnotami je 0,69 %.

Rentabilita vlastního kapitálu ROE (Return on Equity) jedná se o druhé hledisko posouzení jmění podniku, o kterém jsme mluvili výše. Vypovídá nám o tom, jaký zisk přinesl podniku kapitál, který vložili vlastníci nebo zakladatelé. Právě oni se zajímají o tento ukazatel, neboť jejich prioritou je, aby jejich investice vynášely co nejvíce. (Kovanicová, Kovanic, 1995)

$$ROE = \frac{EAT}{VLASTNÍ KAPITÁL}$$

Obrázek 22 – Vývoj rentability vlastního kapitálu společnosti 2007 – 2012

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Na obrázku 22 vidíme graf vývoje rentability vlastního kapitálu podniku. První, co nás na grafu zaujme, je obrovský nárůst ukazatele ROE v roce 2012. Byl způsoben snížením vlastního kapitálu společnosti v absolutních hodnotách téměř o 30 milionů korun. V tomhle roce došlo k vyrovnání hodnoty vlastního kapitálu a získaného čistého zisku, proto ukazatel vypovídá rentabilitu 100 %.

Pokud se podíváme na ostatní roky, tak vidíme nárůst skoro pěti procent od roku 2007. Hodnota ROE byla v roce 2008 18,65 %, což je o 1,68 % vyšší než hodnota oborového ukazatele, který ve stejném roce byl na úrovni 16,97 %.

K razantnímu poklesu došlo v roce 2010, kdy se celková situace ve stavebnictví zhoršila. Podnik vykazuje pokles zisku téměř o 89 %. Taková hodnota samozřejmě velice ovlivňuje ukazatel, neboť hodnota vlastního kapitálu v tom roce klesla jen o 13,35 %, jak můžeme vyčíst z horizontální analýzy pasiv. Pokud porovnáme s oborovým průměrem, podniková hodnota ROE v tomhle roce byla hluboko pod průměr. Rozdíl mezi oborovým ukazatelem činil 10,07 %. Při porovnání s rokem 2008 vidíme i zde pokles, oproti podniku ale činí jen 4,51 %. Musíme ovšem brát v úvahu, že oborový ukazatel počítá se všemi společnostmi, proto se do ukazatele přenáší i výsledky

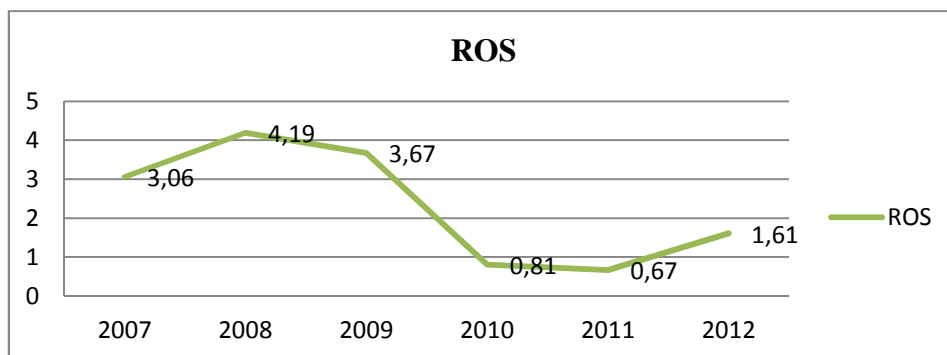
z velkých stavebních společností, které mají zastoupení v zahraničí. Takových společností se sice recese ve svém oboru dotkla, ale rozhodně ne tak razantně jako středních podniků ve stejném oboru.

Úplný propad vidíme v roce 2011, kdy hodnota ukazatele činila pouze 1,63 %. Jak můžeme vidět z horizontální analýzy, propad výsledku hospodaření byl oproti roku 2010 dalších 32 % a současně vlastní kapitál podniku klesl o necelé jedno procento. Při srovnání s ukazatelem ROE pro celé stavebnictví je to rozdíl necelých 7,6 %. Ovšem pokud se podíváme hlouběji a porovnáme podnikový ukazatel ROE s ukazatelem ROE pro firmy, které se zabývají jen výstavbou budov, rozdíl nebyl tak markantní. Činil 3,21 %. Pořád se jedná o vysoké číslo, ovšem již to není skoro osm procent.

Rentabilita tržeb ROS (Return on Sales) jedná se o doplňkový ukazatel k ukazatelům ROA a ROE. I přes to se na něj podle Kislingerové (1999) hledí jako na jeden z hlavních ukazatelů efektivity podniku.

$$ROS = \frac{EBIT}{TRŽBY}$$

Obrázek 23 – Vývoj rentability tržeb 2007 – 2012

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Při výpočtu rentability tržeb jsme použili zisk zvaný EBIT, neboli zisk, který nebyl ještě zdaněn, a nebyly odečteny úroky. Díky tomu můžeme zhodnotit nejen přínos vlastního kapitálu ale i cizího. Ukazatel rentability tržeb nám tedy říká, kolik procent zisku připadá na jednu korunu tržeb. Pokud bychom chtěli srovnávat ukazatel ROS i s jinými podniky, bylo by též vhodné použít do čitatele hodnotu EBIT.

Z obrázku 23, na kterém vidíme vývoj rentability tržeb v letech 2007 – 2012, můžeme vyčíst, že nejvyšší hodnoty, kterých podnik dosahoval, byly v letech největší prosperity stavebnictví 2007 – 2009. Od vrcholu boomu v roce 2008 hodnoty začaly klesat.

Můžeme tedy tvrdit, že hodnota práce podniku, ovlivněná snižující se poptávkou, již byla levnější. Stejně jako o ostatní ukazatele i rentabilita tržeb ukazuje od roku 2010 velký propad. Nejnižší hodnoty podnik dosáhl v roce 2011, kdy na 1 Kč tržeb připadalo pouze 0,67 % ze zisku. Lehké oživení vidíme, jako i na ostatních grafech, v roce 2012. Můžeme tedy předpokládat, že rentabilita i nadále roste.

Ovšem pokud přihlídneme i k obratu zásob v roce 2010 nemůžeme konstatovat, že by podnik byl v nevýhodné situaci. Hodnota obratu zásob v roce 2010 byla nejvyšší za sledovaných šest let, proto můžeme říct, že i přes malou rentabilitu tržeb, si podnik svedl velmi slušně.

3.5 Analýza rozdílových ukazatelů

Pomocí absolutních ukazatelů můžeme rovněž vypočítat rozdílové ukazatele, například čistý pracovní kapitál.

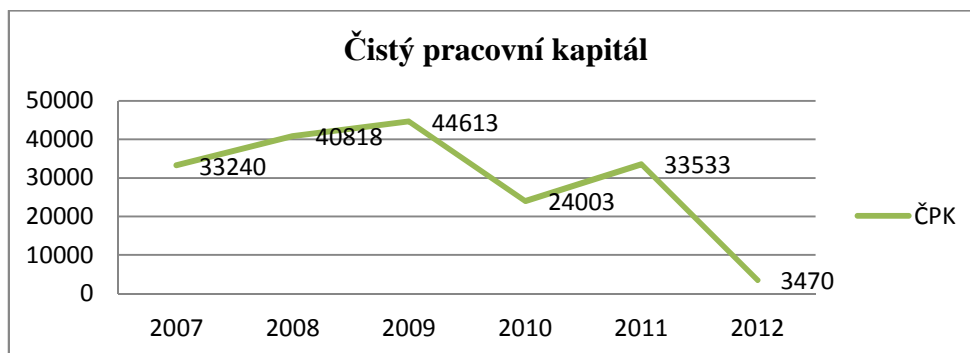
3.5.1 Čistý pracovní kapitál

Jak jsme naznačili na začátku kapitoly, jedná se o rozdílový ukazatel, který se považuje za klíčový. Znázorňuje nám „... velikost relativně volné částky kapitálu, která není vázána na krátkodobé závazky.“ (Kislingerová, 1999, str. 51)

Chápeme dvoje pojetí čistého pracovního kapitálu. Jedná se o pohled manažera firmy a vlastníka. Z pohledu manažera můžeme čistý pracovní kapitál vypočítat jako rozdíl oběžných aktiv a krátkodobých závazků. Manažer chápe čistý pracovní kapitál jako peněžní prostředek, se kterým by měl umět co nejlépe hospodařit, aby udržel provoz podniku v nejlepších číslech. Na druhé straně vlastník podniku jedná s čistým pracovním kapitálem jako s dlouhodobým kapitálem a určuje výši daného kapitálu pro manažera. (Kovanicová a Kovanic, 1995)

$$\text{ČISTÝ PRACOVNÍ KAPITÁL} = \text{OBĚŽNÁ AKTIVA} - \text{KRÁTKODOBÉ ZÁVAZKY}$$

Obrázek 24 – Vývoj čistého pracovního kapitálu společnosti v letech 2007 – 2012

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Čistý pracovní kapitál také souvisí s likvidností podniku, neboť pokud máme dostatek oběžných aktiv na splácení dluhů, naše solventnost roste. Nemůžeme ale tvrdit, že čím vyšší čistý pracovní kapitál je, tím je to pro podnik lepší. Opak je pravdou. Pokud bude mít podnik velmi vysoký čistý pracovní kapitál, může nás to vést k zamyšlení, jestli podnik dělá maximum pro vytvoření zisku. Neboť nevyužití peněžních prostředků je stejně nevhodné jako podstupování velkého rizika s malým ziskem.

Sledujeme průběžný nárůst pracovního kapitálu do roku 2010. Nárůst přes sedm milionů korun můžeme vidět, na obrázku 23, v roce 2008. V tomto roce sice došlo ke zvýšení krátkodobých závazků téměř o 50 %, ale také vzrostla oběžná aktiva oproti roku 2007 o necelých 34 %. V roce 2009 sledujeme další nárůst provozního kapitálu o dalších necelých čtyři miliony. Za velký propad v roce 2010 můžou oběžná aktiva, která poklesla o skoro 28 %. V roce 2011 sice oběžná aktiva také poklesla o 16,28 %, ale zároveň klesly krátkodobé závazky o polovinu ze své původní hodnoty. V roce 2012 i přes to že oběžná aktiva vzrostla o 60 %, došlo k takovému nárůstu krátkodobých závazků, že čistý pracovní kapitál klesl ze své průměrné hodnoty 35 641 milionů na pouhých 3 470 milionů.

3.6 Finanční zdraví podniku

Abychom byli schopní říci, jestli je podnik finančně zdravý či mu hrozí bankrot, nám pomáhají ukazatele finanční analýzy. Podle Bláhy a Jindřichovské (2006) ovšem nemůžeme z výsledků jednotlivých ukazatelů s určitostí tvrdit, že se jedná či nejedná o zdravý podnik. Říkají, že musíme vždy přihlížet k okolnostem, které na podnik působí. Uvádějí příklad: pro to abychom zjistili, jestli podnik je či není solventní, použijeme výpočet ukazatele likvidity. Ukazatel nám vyjde vysoký, a proto budeme

předpokládat, že podnik je solventní. Ovšem tady nastává chyba, kterou jsme udělali. Nezahrnuli jsme i okolní informace, například v tomhle případě přílohu k účetní závěrce, kde jasně vidíme, že firma má většinu svého majetku pronajatého na leasing. Ten se v aktivech neuvádí, likvidita působí dobře, a přitom je podnik zadlužený a může mít problémy se splácením svých závazků.

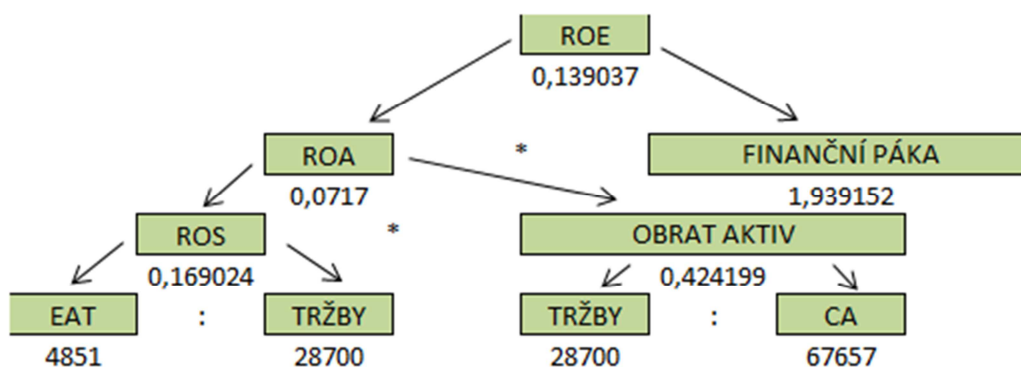
Pro to, abychom si udělali přesnější obrázek o podniku, se používají například pyramidové struktury zobrazení poměrových ukazatelů. Mezi takové ukazatele patří i Du Pont diagram. (Bláha, Jindřichovská, 2006)

3.6.1 Du Pont diagram

Jak jsme již zmínili, Du Pont diagram se řadí mezi struktury pyramidové. Ty mají následující obsah. Za vrchol pyramidy se použije jeden z ukazatelů poměrové analýzy, často se jedná o ukazatele rentability ROA či ROE. Ten je následně podrobněji rozkládán. Existují dva typy rozkladu, aditivní a multiplikativní. Pokud použijeme aditivní, znamená to, že budeme rozkládat ukazatel pomocí rozdílu nebo součtu. Pokud použijeme multiplikativní, rozkládá se pomocí součinu nebo podílu. Každý další vzniklý ukazatel je rozkládán a tím vzniká struktura pyramidy. (Kovanicová, Kovanic, 1995)

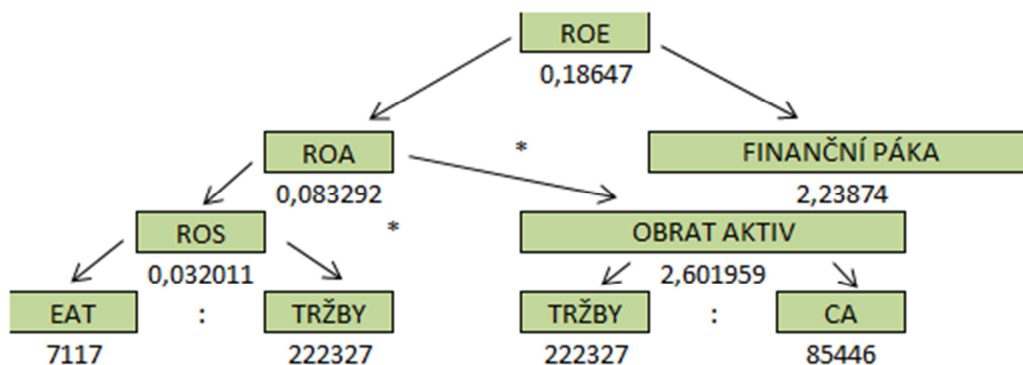
V našem rozkladu jsme použili multiplikativní metodu rozkládání. Du Pont diagramy byly vytvořeny pro sledované roky 2007 – 2012. Jedná se o zkrácené diagramy, které pro naši analýzu považujeme za dostačující. Ukazatel rentability celkových aktiv se v tomhle rozkladu liší od výpočtů poměrové analýzy, neboť při poměrové analýze jsme použili zisk před zdaněním EBIT. Při výpočtu Du Pont diagramu byl použit čistý zisk EAT.

Obrázek 25 – Du Pont diagram pro rok 2007

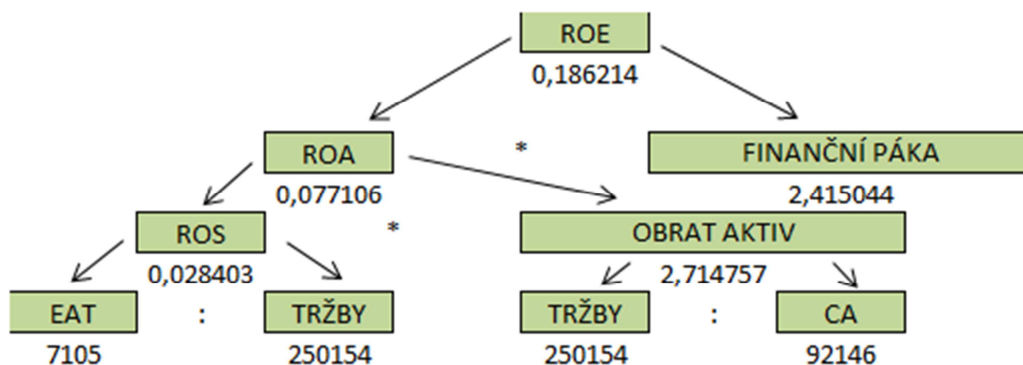
Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Obrázek 26 – Du Pont diagram pro rok 2008

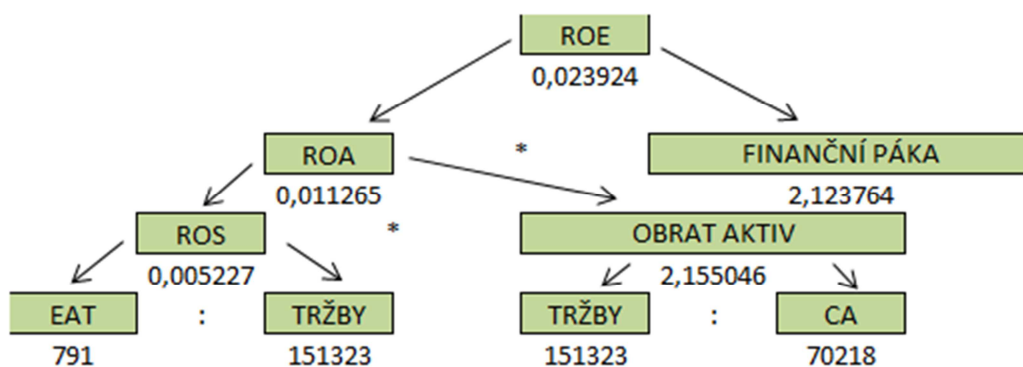
Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Obrázek 27 – Du Pont diagram pro rok 2009

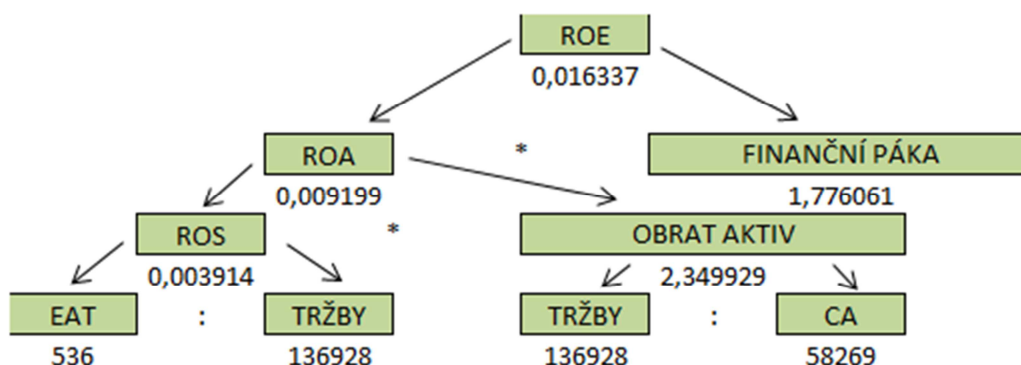
Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Obrázek 28 – Du Pont diagram pro rok 2010

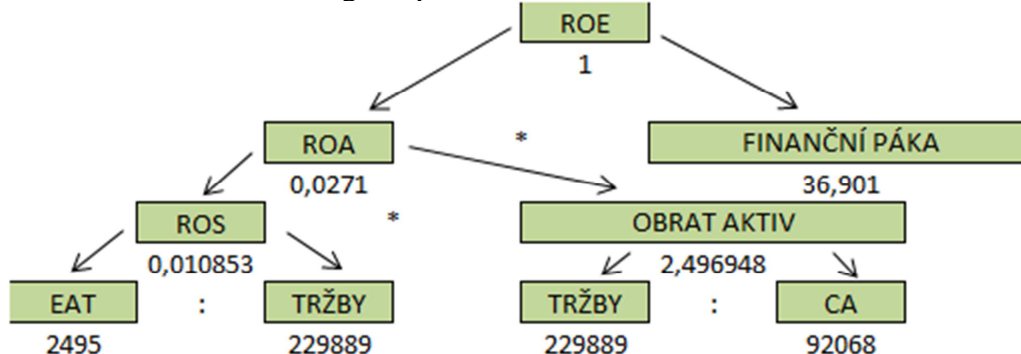
Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Obrázek 29 – Du Pont diagram pro rok 2011

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Obrázek 30 – Du Pont diagram pro rok 2012

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Z diagramů vidíme, že hodnoty ROE každý rok, mimo let 2008 a 2009, neustále kolísají. Pokud se podíváme na levou stranu diagramu, zjistíme, že vliv na to má neustále kolísající se zisková marže neboli rentabilita tržeb. Největší změny nastaly v letech 2010 a 2011 kdy došlo k velkému poklesu tržeb podniku a tím pádem i propadu zisku.

Z levé strany diagramu můžeme vyčíst, že dluh podniku, takzvaná finanční páka, se sice v čase měnila, ale až do roku 2012 zůstávala na nižších hodnotách. Až v roce 2012 došlo k velkému nárůstu dluhu, který ovšem troufáme si tvrdit, pozitivně ovlivnil rentabilitu vlastního kapitálu podniku. Druhou stránkou věci už je nárůst cizích zdrojů při financování podniku. Nesmíme opomenout ani nárůst tržeb téměř o 70 % v roce 2012.

4 Analýzy k určení ekonomického vývoje podniku

Pro určení ekonomického vývoje podniku se používají například souhrnné indexy hodnocení. „Souhrnné indexy hodnocení podniku představují celkovou charakteristiku finančně ekonomické situace podniku a jeho výkonnosti vyjádřenou jedním číslem.“ (Synek, Kopkáně, Kubálková, 2009, str. 187)

4.1 Bankrotní modely

Podle Synka a kol. (2009) bankrotní modely jsou určeny spíše pro věřitele podniku. Stejného názoru jsou i Kislingerová a Hnilica (2005), kteří ovšem tuto informaci ještě doplňují o skutečnost, že bankovní domy a ratingové agentury si své postupy pro bankovní modely chrání a považují je za know-how.

4.1.1 Altmanův model

Altmanův index důvěryhodností nebo také je znám jako Z-faktor, Z-skóre, vznikl v roce 1968. Pan Altman použil ve svém modelu diskriminační analýzu a poměrové ukazatele, kterých je celkem pět. Jedná se například o ukazatele: rentability celkových aktiv nebo obratu celkových aktiv. Pro výpočet se využívá rovnice pro určení hodnoty ukazatelů.

$$Z = 3,107 * X_1 + 0,998 * X_2 + 0,42 * X_3 + 0,847 * X_4 + 0,717 * X_5$$

Kde:

X_1 – rentabilita celkových aktiv,

X_2 – obrat celkových aktiv,

X_3 – tržní hodnota VK / účetní hodnota dluhu

X_4 - zadržené zisky/celková aktiva

X_5 - čistý pracovní kapitál/celková aktiva (Kislingerová, Hnilica, 2005)

Tabulka 8 – Vypočítané hodnoty podle Altmanova modelu v letech 2007 – 2012

	2012	2011	2010	2009	2008	2007
X_1	0,12	0,05	0,05	0,31	0,34	0,32
X_2	2,49	2,35	2,15	2,71	2,60	3,37
X_3	0,01	0,54	0,37	0,29	0,34	0,45
X_4	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
X_5	0,03	0,41	0,25	0,35	0,34	0,35
Z-skóre	2,66	3,35	2,82	3,66	3,62	4,50

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Tabulka 9 – Interpretace výsledků pro podniky veřejné neobchodovatelné na burzách

Stav indexu	Stav podniku
$Z > 2,9$	výborné finanční zdraví
$1,21 < Z < 2,89$	"šedá zóna"
$Z < 1,2$	předpokládaný bankrot

Zdroj: vlastní zpracování 2016 podle Kislingerové, 1999

Z tabulky 8, kde jsou zobrazeny výsledky Altmanova modelu pro KRAK-CHEM Sp. z o. o., je patrné že největší podíl na celkovém výsledku měl stav indexu X_2 , který vyjadřuje obrat celkových aktiv. Největší hodnoty dosáhl v roce 2007, kdy také celkové Z-skóre bylo nejvyšší. Převyšovalo nejnižší doporučenou hodnotu pro výborný stav o hodnotu 1,6. I v dalších dvou letech se podnik nacházel ve výborném finančním stavu.

V roce 2010 zaznamenal podnik úpadek, což dosvědčuje i výsledek z tabulky, v tomto roce bylo jeho skóre 2,82, což ho automaticky posouvá do šedé zóny. Šedou zónou je myšlen takový stav, kdy podnik není ani v nejlepší pozici, ale nespadá ani do bankrotních čísel. Z dalšího kolísání můžeme předpokládat, že finanční zdraví podniku opět poroste.

4.1.2 Index důvěryhodnosti

Index důvěryhodnosti nebo spíše také znám jako IN index. Celkem vznikly čtyři IN indexy. Autoři jsou Ivan a Inka Neumaierovi. První index vznikl v roce 1995, druhý v roce 1999, další v roce 2001. Podle toho se ty indexy také jmenují, IN95, IN99, IN01. Pro nás je nejdůležitější aktualizovaný index IN05. (Synek a kol., 2009)

$$IN05 = 0,13 * X_1 + 0,04 * X_2 + 3,97 * X_3 + 0,21 * X_4 + 0,09 * X_5$$

Kde:

X_1 – aktiva/cizí zdroje

X_2 – EBIT/nákladové úroky

X_3 – EBIT/aktiva

X_4 – výnosy/aktiva

X_5 – oběžná aktiva/(krátkodobé závazky + krátkodobé bankovní úvěry)

Tabulka 10 – Výpočet indexu důvěryhodnosti IN05 společnosti v letech 2007 – 2012

	2012	2011	2010	2009	2008	2007
X_1	0,14	0,30	0,25	0,22	0,24	0,27
X_2	1,68	0,56	0,24			
X_3	0,16	0,06	0,07	0,40	0,43	0,41
X_4	0,52	0,49	0,45	0,57	0,55	0,71
X_5	0,09	0,27	0,14	0,20	0,20	0,22
IN05	2,59	1,69	1,15	1,38	1,41	1,61

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

V tabulce 10 vidíme, že pro index X_2 nejsou v letech 2007, 2008 a 2009 vypočítané žádné hodnoty. Je to z důvodu toho, že v tomto období podnik nevykazoval žádné nákladové úroky.

Z výsledků je patrné, že největší vliv na celkový výsledek měl index X_4 - výnosy/aktiva. Další velký podíl na výsledku má již zmíněný index X_2 - EBIT/nákladové úroky.

Tabulka 11 – Interpretace výsledků IN05

Stav indexu	Stav podniku
IN05 > 1,6	podnik tvoří hodnotu (s pravděpodobností 67 %)
0,9 < IN05 < 1,6	"šedá zóna"
IN05 < 0,9	podnik spěje k bankrotu (s pravděpodobností 86 %)

Zdroj: vlastní zpracování 2016 podle Synka a kol., 2009

Podle tabulky 11 můžeme interpretovat vypočtené výsledky tak, že podnik v letech 2007, 2011 a 2012 s pravděpodobností 67 % tvořil hodnotu. A v ostatních letech byl v šedé zóně. Dle našeho hlediska je to zajímavý jev, neboť pokud se podíváme na předchozí dílčí analýzy, právě v těchto letech vykazoval nejvyšší hodnoty, s nejvyšším hospodářským výsledkem včetně.

4.2 Bonitní modely

Bonitní modely podle Synka a kol. (2009) jsou určeny pro vlastníky a akcionáře podniku, neboť oni jsou zaměřeni na výkon podniku. Jinak řečeno, na to aby podnik měl co největší zisky.

4.2.1 Kralickův rychlý test (quick test)

Kralickův rychlý test funguje na systému bodování jednotlivých ukazatelů. Pan Kralick ve své době vybral čtyři ukazatele pro tento test. Jedná se o kvótu vlastního kapitálu, dobu splacení dluhu z cash flow, cash flow v tržbách a ukazatel rentability celkových aktiv. Každý z ukazatelů něco vypovídá o firmě. Ke každému se přidělí známka od jedné do pěti, podle stanovené tabulky a následně se vypočte prostý aritmetický průměr. (Kislingerová, Hnilica, 2005) Hodnotící vzorec je jednoduchý. Představuje sebou podíl sumy všech čtyř indexů.

$$R = \frac{R_1 + R_2 + R_3 + R_4}{4}$$

Kde:

$$R_1 - \text{Kvóta vlastního kapitálu} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}}$$

$$R_2 - \text{Doba splatnosti dluhu z CF} = \frac{\text{krátkodobé} + \text{dlouhodobé závazky}}{\text{CF}}$$

$$R_3 - \text{Cash flow v tržbách} = \frac{\text{CF}}{\text{tržby}}$$

$$R_4 - \text{ROA}$$

Cash flow (CF) podle Kislingerové a Hnilici (2005) počítáme jako sumu výsledku hospodaření, odpisu a změny stavu rezerv.

Tabulka 12 – Bodování hodnot z Quick testu

Ukazatel	Ohodnocení				
	1	2	3	4	5
R1	> 30 %	> 20 %	> 10 %	> 0 %	negativní
R2	< 3 roky	< 5 let	< 12 let	> 12 let	> 30 let
R3	> 10 %	> 8 %	> 5 %	> 0 %	negativní
R4	> 15 %	> 12 %	> 8 %	> 0 %	negativně

Zdroj: vlastní zpracování 2016 podle Kislingerové a Hnilici (2005)

Z tabulky 12 vidíme, podle kterých hodnot budeme jednotlivé výsledky indexů hodnotit.

Tabulka 13 – Hodnoty ukazatelů Quick testu 2007 – 2012

	2012	2011	2010	2009	2008	2007
R1	2,71%	56,30%	47,09%	41,41%	44,67%	51,57%
R2	11,15	11,87	16,10	8,13	6,22	5,14
R3	3,33%	1,54%	1,46%	2,68%	3,41%	2,78%
R4	4,01%	1,57%	1,75%	9,96%	10,90%	10,35%

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Tabulka 14 – Ohodnocení ukazatelů Quick testu 2007 – 2012

Ukazatel	Bodové ohodnocení					
	2012	2011	2010	2009	2008	2007
R1	4	1	1	1	1	1
R2	3	3	4	3	3	3
R3	4	4	4	4	4	4
R4	4	4	4	3	3	3
R	3,75	3	3,25	2,75	2,75	2,75

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Z tabulky 14 je patrné, které indexy pozitivně a které negativně ovlivnily výsledek testu. Za negativní ovlivňující indexy řadíme index R₃ – Cash flow v tržbách a také index R₄ - rentabilita celkových aktiv. Pozitivní hodnocení má z velké části pouze index R₁ - kvóta vlastní kapitálu. Index R₂ – doba splatnosti dluhu Cash flow je dle našeho

názoru téměř neutrální. Můžeme si také povšimnout, že hodnoty 5 žádný z indexů nedosáhl.

Tabulka 15 – Interpretace výsledku Quick test

Stav indexu	Stav podniku
$R < 2$	velmý dobrý finanční stav podniku
$2 < R < 3$	"šedá zóna"
$R > 3$	špatná finanční situace

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Podle Quick testu žádný sledující rok nemůžeme považovat pro podnik za dobrý. Ani v jednom roce průměrný celkový index R nedosáhl hodnoty nižší než je potřebná dvojka. V letech 2007 – 2009 byl podle testu podnik v šedé zóně. Alarmující mohl by být fakt zjištění toho, že v dalších třech letech se podnik nachází ve stavu špatné finanční situace a spěje k bankrotu. Důvodem bylo zvýšení cizího kapitálu a poklesu tržeb. Následkem byl záporný výsledek hospodaření pro roky 2011 a 2012. Kdy podnik už vykazoval ztráty.

5 Shrnutí a návrhy na případná zlepšení

Podnik KRAK-CHEM Sp. z o. o. – organizační složka je společností založenou polskou firmou se shodným názvem KRAK-CHEM Sp. z o. o. v roce 2003. Společnost stejně jako i její zřizovatel podniká v oboru stavebnictví a inženýrském projektování. Od svého vzniku působí převážně v Karlovarském kraji a specializuje se na rekonstrukci a stavbu hotelových komplexů či stavbu domů tak zvaně „na klíč“. Jedná se o menší stavební firmu, která dbá na zajištění té nejlepší kvality a spokojenosti svých klientů. Veškeré práce si snaží zajistit sama, pokud nemá dostatek odborníků, spolupracuje s dalšími odborníky. Cílem podniku je získávat zajímavé investory a rozšiřovat své působení na trhu.

Pokud chceme přesně a kvalitně ohodnotit podnik, měli bychom se podívat i na jeho prostředí, ve kterém působí. Jedním z nich bude určitě ekonomika a hospodářská situace v zemi. Pro to, abychom si tuto situaci mohli přiblížit, nám dopomohou ekonomické cykly. V rámci ekonomického cyklu rozlišujeme dvě fáze, rostoucí a klesající. Říkáme jim expanze a recese. V době expanze se ekonomika probouzí a působí příznivě na stávající subjekty, které se v ní nachází, ale i subjekty, které do ní budou teprve vstupovat, neboť poptávka stále roste a nabídka se jí snaží pokrýt. Když expanze dojde svého vrcholu a ekonomika se nasytí, dojde k jevu zvanému recese. Poptávka klesá. Podle odborníků se trh vyčišťuje od slabých podniků.

Od roku 2007 zažívala světová ekonomika velkou recesi. Promítlo se to do všech odvětví, někde více někde méně. Stavebnictví zaznamenalo příchod recese později než všechny ostatní odvětví. Pro toto odvětví byl zlomový až rok 2009. Takhle recese trvala až do roku 2014, a všechny podniky z oboru vykazovaly snížení zisku až ke ztrátám. Počet podniků k roku 2012 poklesl o 21 % a objem produkce stavebnictví se snížil na 435 miliard korun. Potvrdila to i finanční analýza podniku. Za finanční analýzu považujeme soubor ukazatelů, které by měly pomoci analytikům a potom i manažerům ke správnému rozhodnutí při řízení firmy.

Jako první jsme se zabývali analýzou absolutních ukazatelů, do nichž patří horizontální a vertikální analýza. Z horizontální analýzy jsme mohli říci, že největší nárůst zažil podnik, ve sledovaném období 2007 – 2012, v roce 2012. Jednalo se o pasiva a činila 95 % cizího kapitálu, přičemž takový nárůst způsobilo zvýšení krátkodobých závazků

o 245 % oproti roku 2011. V aktivech ve stejném roce došlo k nárůstu o 58 %, zde se nejvíce zvýšily krátkodobé pohledávky. Oproti roku 2011 narostly téměř o 174 %. Pomocí vertikální analýzy jsme zjistily, že největší podíl na celkových aktivech mají oběžná aktiva, jejichž průměrný podíl tvoří něco kolem 80 %. U pasiv se zvýšil cizí kapitál. Jeho největší podíl tvoří krátkodobé závazky s hodnotou 83 %.

Dále jsme provedli analýzu poměrovými ukazateli. Likvidita podniku byla během sledovaného období velmi dobrá, až nadprůměrná. Ovšem jak běžná, pohotová, tak i peněžní likvidita klesly pod doporučené hodnoty v roce 2012.

Ukazateli aktivity jsou ty, na které by se měl podnik zaměřit. Obrat zásob velmi poklesl. Jediný skvělý výsledek jsme zaznamenali v roce 2010, kdy doba obratu zásob byla necelých devět dní. Obrat pohledávek je velmi nízký. Doba obratu pohledávek v roce 2008 byla skoro 90 dní. V roce 2012 82 dní. Při pohledu na celé stavební odvětví to není nic neobvyklého. Tenhle ukazatel patří mezi slabé stránky téměř všech podniků.

Ukazatele zadluženosti nás uvědomují o tom, jak v průběhu sledovaných let byl podnik z menší části financován cizími zdroji. Ovšem tato část až do roku 2012 nepřesáhla hranici 60 %. Až v roce 2012 celková zadluženost ukazuje podíl cizího kapitálu 95 %. Equity ratio v tomtéž roce poklesl na hodnotu 2,71 %.

Ukazatele rentability nám společně ukazují celkové zhoršení finančního stavu podniku v roce 2010. V tomto roce a v roce 2011 činila rentabilita celkových aktiv podniku necelá dvě procenta. Ukazatel ROE byl pod jedním procentem. Zisk klesl o 89 %.

Podle Du Pont diagramů, by se měl podnik zaměřit na rentabilitu tržeb, která negativně ovlivňuje rentabilitu vlastního kapitálu.

Mezi analýzy předpovědí finanční situace podniku do budoucna, jsme použili bankrotní a bonitní modely. Modely se v některých případech neshodovaly. Bankrotní modely se lišily v tom, v jakých letech byl podnik úspěšný po finanční stránce, a v kterých ne. Altmanův vzorec tvrdí o celkovém výborném finančním zdraví podniku. Index důvěryhodnosti ovšem říká, že v letech 2007 – 2009 se podnik nacházel v šedé zóně. Pro další léta stanovil příznivou situaci, i když se nachází na hranici s šedou zónou.

U bonitních modelů byl použit Kralickův rychlý test takzvaný Quick test. Ten zdraví podniku vyloučil. Pro roky 2010, 2011 a 2012 určil stav bankrotu. Ovšem shodl se

s indexem důvěry hodnosti pro roky 2007, 2008 a 2009, kdy označil stav podniku šedou zónou.

Jak vyplívá ze všech analýz, stav podniku v posledních hodnotících letech není zcela příznivý. Mezi jedno z doporučení bychom zařadily radu pro podnik více se zaměřit na likviditu podniku a s tím i spojenou jeho solventnost. Z toho také vyplývá doporučení, aby se podnik snažil omezit vliv cizího kapitálu na podnik, i když z jedné třetiny krátkodobé závazky jsou tvořené investicemi zřizovatele.

Pokud se podíváme na výsledky hospodaření, jsou v červených číslech. Sám podnik přiznává pokles zakázek na takovou úroveň, že se „perou“ o každou zakázku. Tady bychom dali doporučení zaměřit se více na reklamní kampaň firmy. Pokud se podíváme na jeho webové stránky, jsou v katastrofálním stavu. Poskytují jen velmi skoupé informace a vzhledově jsou velmi pod průměrem ve svém oboru. Nemusel by hledat dlouho. Stačilo by se jen inspirovat webovými stránkami zřizovatele. Ten sice informace o své organizační složce také poskytuje, ale pouze v polském jazyce, a tak pro většinu českých zákazníků nedostupným.

Dalším doporučením ohledně propagace, bylo ujasnit se veletrhů a konkurzů. Jelikož se jedná o menší společnost, není to vždy možné. Hlavně by se měl podnik zaměřit na zakázky, kde se nedbá tolik na rychlost ale na kvalitu provedení. Jak vyplynulo z rozhovoru s panem Górkim, jednatelem ve věcích technických a hlavní účetní Gabrielou Gutwirtovou, podnik se v posledních letech snaží účastnit se konkurzu s proměnlivým úspěchem.

Závěr

V dnešní době se často diskutuje o ekonomické situaci. Jedná se o ekonomiky států či jednotlivých odvětví. Nezřídka se mluví v souvislosti s ekonomikou i o ekonomických/hospodářských cyklech a jaký mají dopad.

Tato bakalářská práce měla za cíl poodhalit dopady hospodářských cyklů na vybranou stavební společnost. Provést finanční analýzu a zjistit možný dopad do budoucna. Troufáme si tvrdit, že zadané cíle jsme splnili.

Co se týče hospodářských cyklů, zjistili jsme, že hospodářský cyklus státu nemusí nutně být rozhodující pro všechna odvětví. Ve stavebnictví to bylo vidět právě ve sledovaných letech 2007, 2008, 2009, 2010, 2011 a 2012. V době, kdy se většina odvětví potýkala s recesí, stavebnictví zažívalo svou expanzi, svůj stavební boom.

Finanční analýza dopadla pro podnik s proměnlivými výsledky. Celkově by se ale dalo tvrdit, že kroky, které podstoupila společnost v posledních letech, by měly přivést podnik k opětovné finanční prosperitě.

Podnik se zvládl udržet na trhu během stavební recese, kdy slabší podniky, které přišly na trhu ve stejném období stavebního boomu, již zkrachovaly. Proto vidíme příznivou budoucnost pro danou společnost. Od roku 2014 došlo k oživení na daném trhu, které by pomohlo podniku se opět postavit na nohy. V tom nejhorším případě by dozajista pomohla další finanční injekce od zřizovatele.

Seznam obrázků

Obrázek 1 – Průměrný počet českých zaměstnanců.....	11
Obrázek 2 – Hospodářské výsledky podniku v letech 2003 – 2014 (v tis. Kč).....	11
Obrázek 3 – Vývoj skutečného a potenciálního HDP v ČR v letech 1993-2001	15
Obrázek 4 – Změny agregátní poptávky	16
Obrázek 5 – Reálné cykly	17
Obrázek 6 – Počet podniků nad 50 zaměstnanců v letech 2008 - 2012.....	18
Obrázek 7 – Hospodářský cyklus ČR 2002-2017.....	19
Obrázek 8 – Role finanční analýzy v řízení podniku.....	21
Obrázek 9 – Běžná likvidita společnosti v letech 2007-2012.....	30
Obrázek 10 – Pohotová likvidita společnosti v letech 2007 – 2012.....	31
Obrázek 11 – Peněžní likvidita společnosti v letech 2007 – 2012	31
Obrázek 12 – Obrat zásob společnosti v letech 2007 – 2012	33
Obrázek 13 – Doba obratu zásob v letech 2007 – 2012	33
Obrázek 14 – Obrat pohledávek ve společnosti v letech 2007 – 2012	34
Obrázek 15 – Doba obratu pohledávek ve společnosti v letech 2007 – 2012	35
Obrázek 16 – Obrat celkových aktiv ve společnosti v letech 2007 – 2012	35
Obrázek 17 – Obrat stálých aktiv ve společnosti v letech 2007 – 2012	36
Obrázek 18 – Vývoj celkové zadluženosti společnosti v rozmezí let 2007 – 2012.....	37
Obrázek 19 – Ukazatel Equity ratio v letech 2007 – 2012	38
Obrázek 20 – Ukazatel debt equity ratio 2007 – 2012	38
Obrázek 21 – Vývoj rentability úhrnných vložených prostředků 2007 – 2012.....	40
Obrázek 22 – Vývoj rentability vlastního kapitálu společnosti 2007 – 2012.....	41
Obrázek 23 – Vývoj rentability tržeb 2007 – 2012	42
Obrázek 24 – Vývoj čistého pracovního kapitálu společnosti v letech 2007 – 2012	44
Obrázek 25 – Du Pont diagram pro rok 2007	45

Obrázek 26 – Du Pont diagram pro rok 2008	46
Obrázek 27 – Du Pont diagram pro rok 2009	46
Obrázek 28 – Du Pont diagram pro rok 2010	46
Obrázek 29 – Du Pont diagram pro rok 2011	47
Obrázek 30 – Du Pont diagram pro rok 2012	47

Seznam tabulek

Tabulka 1 – Horizontální analýza aktiv – absolutní změny (v tis. Kč)	24
Tabulka 2 – Horizontální analýza aktiv – relativní změny (v procentech).....	25
Tabulka 3 – Horizontální analýza pasiv – absolutní změny (v tis. Kč)	25
Tabulka 4 – Horizontální analýza pasiv – relativní změny (v procentech)	26
Tabulka 5 – Vertikální analýza aktiv (v procentech).....	27
Tabulka 6 – vertikální analýza pasiv (v procentech)	27
Tabulka 7 – vertikální analýza výkazu zisku a ztrát (v procentech).....	28
Tabulka 8 – Vypočítané hodnoty podle Altmanová modelu v letech 2007 – 2012.....	49
Tabulka 9 – Interpretace výsledků pro podniky veřejné neobchodovatelné na burzách	49
Tabulka 10 – Výpočet indexu důvěryhodnosti IN05 společnosti v letech 2007 – 2012	50
Tabulka 11 – Interpretace výsledků IN05.....	50
Tabulka 12 – Bodování hodnot z Quick testu.....	52
Tabulka 13 – Hodnoty ukazatelů Quick testu 2007 – 2012.....	52
Tabulka 14 – Ohodnocení ukazatelů Quick testu 2007 – 2012	52
Tabulka 15 – Interpretace výsledku Quick test	53

Seznam použitých zkratek

AD – agregátní poptávka

AS – agregátní nabídka

CA – celková aktiva

CF – cash flow

ČNB – Česká národní banka

ČR – Česká republika

EAT – čistý zisk

EBIT – zisk před zdaněním a odečtením nákladových úroků

EBITDA – EBIT + odpisy a amortizace

EBT – zisk před zdaněním

HDP – hrubý domácí produkt

IČO – identifikační číslo

IN05, 95, 99, 01 – index důvěryhodnosti

P – cena

PLN – Polský zlotý

ROA – ukazatel rentability celkových aktiv

ROE – ukazatel rentability vlastního kapitálu

ROI – ukazatel rentability

ROS – ukazatel rentability tržeb

Sp. z o. o. – polská zkratka pro označení společnosti s ručením omezením

SPS – Svaz podnikatelů ve stavebnictví v ČR

str. – stránka

Z - zisk

Seznam použité literatury

Bibliografické zdroje:

- BLAHA, Zdeněk Sid a Irena JINDŘICHOVSKÁ. *Jak posoudit finanční zdraví firmy*. 3. rozšířené vydání. Praha: Management Press, 2006. ISBN 80-7261-145-3.
- HOLMAN, Robert. *Makroekonomie. Středně pokročilý kurz*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2004. ISBN 80-7179-764-2.
- KISLINGEROVÁ, Eva. *Oceňování podniku*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 1999. ISBN 80-7179-227-6.
- KISLINGEROVÁ, Eva a Jiří HNILICA. *Finanční analýza – krok za krokem*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-321-3.
- KOVANICOVÁ, Dana a Pavel KOVANIC. *Poklady skryté v účetnictví*. 1. vydání. Praha: Polygon, 1995. ISBN 80-901-7784-0.
- KOVANICOVÁ, Dana a kol. *Finanční účetnictví: světový koncept*. 3. vydání. Praha: Polygon, 2002. ISBN 80-727-3062-2.
- PAVELKA, Tomáš. *Makroekonomie: základní kurz*. 3. vydání. Slaný: Melandrium, 2007. ISBN 978-80-86175-58-4.
- SYNEK, Miloslav, KISLINGEROVÁ, Eva a kol. *Podniková ekonomika*. 5. přepracované a doplné vydání. Praha: C. H. Beck, 2010. ISBN 978-80-7400-336-3.
- SYNEK, Miloslav, KOPKÁNĚ, Heřman a Markéta KUBÁLKOVÁ. *Manažerské výpočty a ekonomická analýza*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-154-3.
- VALACH, Josef a kol. *Finanční řízení podniku*. 2. vydání. Praha: EKOPRESS, s.r.o.: 1999. ISBN 80-86119-21-1.

Internetové zdroje:

ATLANTIS PC s.r.o. *Použité poměrové ukazatele*. FinAnalysis finanční analýza firmy [on-line]. Plzeň: Atlantis PC s.r.o., © 2000 – 2016 [cit. 14. 04. 2016]. Dostupné z: <http://www.finanalysis.cz/pouzite-pomerove-ukazatele.html>

ČNB. *Kurzy devizového trhu*. Česká národní banka [on-line]. Praha: Česká národní banka, © 2003 – 2016 [cit. 18. 03. 2016].

Dostupné z: https://www.cnb.cz/cs/financni_trhy/devizovy_trh/kurzy_devizoveho_trhu/denni_kurz.jsp?date=18.03.2016

eJUSTICE. *Veřejný rejstřík a Sbírka listin*. [on-line]. Ministerstvo spravedlnosti České republiky, © 2012 – 2015 [cit. 18. 03. 2016].

Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=157828&typ=PLATNY>

eJUSTICE. *Sbírka listin KRAK-CHEM Sp. z o. o.* [on-line]. Ministerstvo spravedlnosti České republiky, © 2012 – 2015 [cit. 15. 04. 2016].

Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=157828>

KRAK-CHEM Sp. z o. o. *Stavební Firma Karlovy Vary – Služby*. KRAK-CHEM Sp. z o. o. stavební firma v Karlových Varech [on-line]. Karlovy Vary: KRAK-CHEM Sp. z o. o., © 2010 [cit. 18. 03. 2016].

Dostupné z: <https://www.krakchem.com/inpage/sluzby/>

OECD. *Domestic product*. OECD [on-line]. Paris: Organisation for Economic Co-operation and Development, © 2016 [cit. 04. 04. 2016].

Dostupné z: <https://data.oecd.org/gdp/real-gdp-forecast.htm#indicator-chart>

RYBARSKI, Janusz. *O firmě*. KRAK-CHEM Sp. z o. o. [on-line]. Krakov: KRAK-CHEM Sp. z o. o., © 2008 [cit. 18. 03. 2016]. Dostupné z:

http://krakchem.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=3&Itemid=4

SPS. *Stavebnictví v číslech*. Svaz podnikatelů ve stavebnictví v ČR [on-line]. Praha: Svaz podnikatelů ve stavebnictví v ČR, 2013 [cit. 15. 04. 2016].

Dostupné z: http://www.sps.cz/RDS/_deail_new.asp?id=3809&type=kon

Seznam příloh

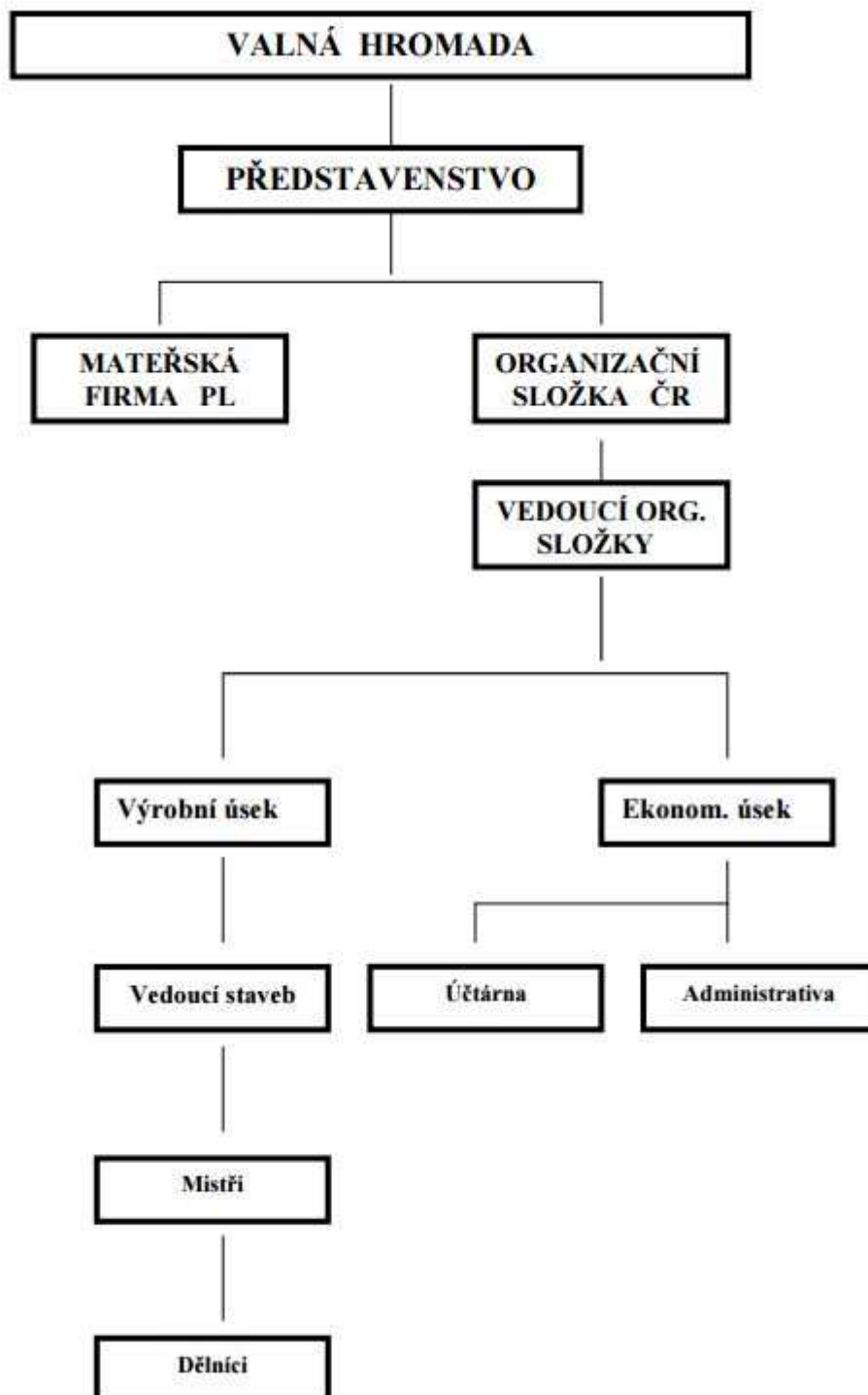
Příloha A – Organizační struktura KRAK-CHEM Sp. z o.o.

Příloha B – Rozvaha KRAK-CHEM Sp. z o.o. v letech 2007 – 2012

Příloha C – Výkaz zisku a ztrát KRAK-CHEM Sp. z o.o. v letech 2007 – 2012

Přílohy

Příloha A – Organizační struktura KRAK-CHEM Sp. z o.o.

Příloha B – Rozvaha KRAK-CHEM Sp. z o.o. v letech 2007 – 2012

ROZVAHA KRAK-CHEM Sp. z o.o. za roky 2007 - 2012							
		2012	2011	2010	2009	2008	2007
		Netto	Netto	Netto	Netto	Netto	Netto
	AKTIVA CELKEM	92068	58269	70218	92146	85446	67657
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál						
B.	Dlouhodobý majetek	10261	8296	9873	9054	8898	9134
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek						
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	10261	8296	9873	9054	8898	9134
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek						
C.	Oběžná aktiva	80718	49823	59514	82366	75114	56243
C. I.	Zásoby	16265	0	3570	12484	0	
C. II.	Dlouhodobé pohledávky	11815	9032	5699	12439	9726	13795
C. III.	Krátkodobé pohledávky	40144	14674	27438	43131	42733	20837
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek	12494	26116	22807	14311	22654	21611
D. I.	Časové rozlišení	1088	150	831	726	1434	2280
	PASIVA CELKEM	92068	58269	70218	92146	85446	67657
A.	Vlastní kapitál	2495	32808	33063	38155	38167	34890
A. I.	Základní kapitál	0	0	0	0	0	0
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let						
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	2495	536	791	7105	7117	4851
B.	Cizí zdroje	87664	25397	37102	54502	47231	32701
B. II.	Dlouhodobé závazky	7993	8780	0	16748	12935	9699
B. III.	Krátkodobé závazky	77248	16290	35511	37753	34296	23003
B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	2424	327	1591	0	0	0
C. I.	Časové rozlišení	1908	64	52	-510	47	66

Příloha C – Výkaz zisku a ztrát KRAK-CHEM Sp. z o.o. v letech 2007 – 2012

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁT KRAK-CHEM Sp. z o.o. za roky 2007 - 2012							
	TEXT	Skutečnost v účetním období					
		2012	2011	2010	2009	2008	2007
+	Obchodní marže						
II.	Výkony	242289	133358	147453	257594	222327	227406
II.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	229889	136928	151323	250154	222327	228700
2.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	12400	-3570	-3870	7440		-1294
B.	Výkonová spotřeba	205875	105882	110063	201932	170487	170971
B.	Spotřeba materiálu a energie	61429	21081	23179	41913	35931	43730
B.	Služby	144446	84801	86884	160019	134556	127241
+	Přidaná hodnota	36413	27476	37390	55662	51840	56435
C.	Osobní náklady	27861	24007	34028	45905	42077	46863
C.	Mzdové náklady	26361	22514	32385	45597	41754	46593
C.	Náklady na soc. zabezpečení a zdr.pojištění	1446	1440	1432	246	267	216
C.	Sociální náklady	54	53	211	62	55	54
D.	Daně a poplatky	296	73	92	195	437	465
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	720	1576	1554	332	533	637
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu		80	630	0	320	200
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku		80	630	0	320	200
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu		0	1	2		223
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku		0	1	2		223
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	4429		-140	-736	-62	876
IV.	Ostatní provozní výnosy	1731	278	270	276	1259	265
H.	Ostatní provozní náklady	639	718	740	34	143	111
*	Provozní výsledek hospodaření	4199	1460	2014	10205	10292	7725
X.	Výnosové úroky	23	62	71	270	232	208
N.	Nákladové úroky	88	65	204	0		
XI.	Ostatní finanční výnosy		6	24	0	73	49
O.	Ostatní finanční náklady	552	673	954	1566	1513	1097
*	Finanční výsledek hospodaření	-616	-670	-1063	-1296	-1208	-839
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost	1088	254	160	1804	1966	1945
Q. 1.	- splatná	1088	254	160	1804	1966	1945
R.	Mimořádné náklady						90
*	Mimořádný výsledek hospodaření						-90
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+)	2495	536	791	7105	7117	4851

Abstrakt

PROTASOVA, Marija. *Analýza hospodaření podniku v závislosti na vývoji ekonomického cyklu*. Cheb, 2016. 68 s. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta ekonomická.

Klíčová slova: hospodářské cykly, finanční analýza, poměrové ukazatele

Bakalářská práce je zaměřená na finanční analýzu podniku v období působení hospodářských cyklů. Cílem práce je seznámit se s podnikem, provést finanční analýzu, zjistit jeho finanční zdraví a jaké dopady měl na podnik hospodářský cyklus. Dalším cílem je se pokusit předpovědět možný vývoj podniku do budoucna a navrhnout případná opatření.

První kapitola je věnována popisu podniku KRAK-CHEM Sp. z o. o. Druhá kapitola je o teorii hospodářských cyklů a možnému dopadu hospodářského cyklu na podnik. Třetí kapitola se zabývá finanční analýzou, teoretickými poznatky a samotnými výpočty. Čtvrtá kapitola je věnovaná metodám finanční analýzy, které umožňují předpovědět budoucí finanční stav podniku. Po čtvrté kapitole následuje kapitola shrnutí a případných doporučení. Poslední částí bakalářské práce je závěr.

Abstract

PROTASOVA, Marija. *An analysis of economic results of a company, depending on the evolution of the economic cycle*. Cheb, 2016. 68 s. Bachelor Thesis. University of West Bohemia. Faculty of Economics.

Key words: economic cycle, financial analysis, performance ratios

Bachelor thesis is focused on financial analysis of company in period of economic cycles. Target of this work IS to introduce the company, perform the financial analysis, find out it's financial health and what repercussion it had on the economy. Another target is to predict possible development of the company into the future and suggest potential steps.

First chapter is dedicated to description of KRAK-CHEM SP. z o. o. Second chapter is about the theory of economic cycles and possible repercussion of the economic cycles to the company. Third chapter deals with the financial analysis, theoretical knowledge and calculation itself. Fourth chapter is dedicated to the methods of the financial analysis, which allows to predict future financial state of the company. Fourth chapter is followed by summary and recommendations. The final part of the work is the end.